

Bestuursrapportage 2026-I



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1 Inleiding	3
2 Financiën.....	4
3 Stand van zaken per beleidsprogramma.....	8
4 Overige onderwerpen	31
Bijlage 1: Aansluiting primitieve begroting - begroting na wijziging	33
Bijlage 2: Budgettaire neutrale posten in BERAP I	35
Bijlage 3: Ontwikkelingen per categorie	41
Bijlage 4: Resultaatbestemmingen	43

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

BERAP 2026-I is de eerste bestuursrapportage van het jaar en vormt een tussentijdse verantwoording van het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad over de uitvoering van de begroting 2026. De rapportage geeft inzicht in de stand van zaken tot en met maart 2026 binnen de tien beleidsprogramma's en in de financiële positie van de gemeente Emmen.

In de rapportage wordt ingegaan op afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting en op belangrijke ontwikkelingen die bij het opstellen van de begroting 2026 nog niet of onvoldoende bekend waren. Waar zich afwijkingen of nieuwe ontwikkelingen voordoen, worden de oorzaken en de mogelijke financiële gevolgen toegelicht.

De bestuursrapportage biedt de raad de mogelijkheid de lopende begroting waar nodig bij te stellen en bij te sturen binnen de vastgestelde kaders. De voorgestelde mutaties hebben daarom hoofdzakelijk betrekking op het begrotingsjaar 2026 en zijn veelal incidenteel van aard. Structurele of meerjarige ontwikkelingen worden in deze rapportage niet financieel verwerkt, maar maken onderdeel uit van de bredere bestuurlijke afweging, onder andere via de kaderbrief en de begroting 2027.

BERAP 2026-I fungeert daarmee zowel als verantwoordings- en bijstellingsmoment voor 2026, als signaleringsmoment voor ontwikkelingen die relevant zijn voor het toekomstige financiële en beleidsmatige kader van de gemeente.

1.2 Opbouw bestuursrapportage

De bestuursrapportage bestaat uit drie hoofdstukken en een aantal bijlagen. In hoofdstuk 2, Financiën, wordt het financiële beeld van de gemeente tot en met maart 2026 op hoofdlijnen geschetst. Hierbij wordt inzicht gegeven in de belangrijkste financiële afwijkingen en ontwikkelingen en de doorwerking daarvan binnen de beleidsprogramma's.

Hoofdstuk 3, Stand van zaken per beleidsprogramma, bevat per beleidsprogramma een toelichting op de belangrijkste beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. De nadruk ligt op relevante trends, aandachtspunten en budgettaire afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting, inclusief een toelichting op oorzaken en eventuele mutaties in reserves.

In hoofdstuk 4, Overige onderwerpen, komen onderwerpen aan bod die niet direct aan een beleidsprogramma zijn gekoppeld, maar wel van belang zijn voor het integrale beeld van beleid en financiën, zoals ontwikkelingen in reserves en kredieten.

De bijlagen bevatten aanvullende financiële overzichten en toelichtingen. Hierin zijn onder meer budgettaire neutrale wijzigingen, een nadere uitsplitsing van afwijkingen per beleidsprogramma en het overzicht van begrotingswijzigingen opgenomen. Daarnaast is ter informatie een overzicht opgenomen van de in de jaarstukken 2025 voorgestelde resultaatbestemmingen, voor zover deze financieel zijn verwerkt in deze bestuursrapportage.

2 Financiën

2.1 Financiële ontwikkelingen op hoofdlijnen

Na vaststelling van de begroting 2026 zijn de verwachtingen voor dit jaar duidelijk verslechterd. Waar de begroting nog uitging van een positief resultaat van € 3,7 miljoen, laat BERAP 2026-I een omslag zien naar een tekort van circa € 5,1 miljoen. Deze ontwikkeling wordt vooral veroorzaakt door een beperkt aantal grote financiële afwijkingen, waarop de gemeente slechts in beperkte mate directe invloed heeft.

De onderstaande tabel bevat de grootste en meest bepalende financiële afwijkingen in 2026. De bedragen betreffen het (gesaldeerde) effect op het begrotingsresultaat en kunnen bestaan uit een combinatie van hogere lasten en/of gewijzigde baten. Daarnaast zijn in deze bestuursrapportage meerdere kleinere autonome ontwikkelingen en mutaties verwerkt, die gezamenlijk het totale mutatiebedrag van circa € 8,6 miljoen verklaren.

Bedragen x € 1.000	Bedrag voordeel/nadeel
Ontwikkeling nadelen	
Jeugdzorg	-4000
Beschermd wonen	-1250
Maatschappelijke opvang	-1000
Gladheidsbestrijding	-1300
Terugvordering BBZ	-700
Bijdrage Veiligheidsregio	-400
Subtotaal nadelen	-8.650
Ontwikkeling voordelen	
WMO-Hulpmiddelen	600
Lagere rentelasten	500
Subtotaal voordelen	1.100
Totaal grote afwijkingen BERAP 2026-I	-7.550

De tabel laat zien dat met name ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein een groot effect hebben op het begrotingsresultaat, aangevuld met enkele significante afwijkingen buiten dit domein. De inhoudelijke toelichting per ontwikkeling is opgenomen in hoofdstuk 3 - Stand van zaken per beleidsprogramma. Daar wordt per beleidsprogramma nader ingegaan op deze afwijkingen.

Alles bij elkaar laten deze ontwikkelingen zien dat de financiële positie van de gemeente in 2026 aanzienlijk onder druk staat. Met name de aanhoudende en deels structurele kostenstijgingen binnen het Sociaal Domein vragen aandacht. Deze bestuursrapportage maakt verdere afwegingen en keuzes richting BERAP 2026-II en de begroting 2027 noodzakelijk.

Het verloop van het begrotingsresultaat 2026 is hieronder samengevat weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	2026
Primitieve begroting	3.651
Wijzigingen	-12
Gemeentefonds	-162
Startbegroting Bestuursrapportage 2026-I	3.477
Autonome ontwikkelingen	-8.409
Mutaties kleiner dan 70.000 (bestaand beleid)	-166
Mutaties Bestuursrapportage 2026-I	-8.575
Totaal	-5.098

2.2 Financiële afwijkingen per programma

In het onderstaande overzicht is te zien welke financiële afwijkingen in 2026 optreden binnen de beleidsprogramma's. De bedragen zijn weergegeven als lasten (uitgaven) en baten (inkomsten). De kolom Prognose BERAP I laat zien wat op dit moment voor 2026 wordt verwacht.

De totalen van baten en lasten per beleidsprogramma in dit overzicht kunnen afwijken van de totalen in hoofdstuk 3. Dit komt doordat in dit overzicht alle financiële mutaties zijn meegenomen. In hoofdstuk 3 wordt een selectie toegepast om de rapportage overzichtelijk te houden. Daar worden alleen de mutaties weergegeven en toegelicht die effect hebben op het begrotingsresultaat en die een omvang hebben van meer dan € 70.000.

Wijzigingen die geen effect hebben op het begrotingsresultaat (budgetneutraal) en mutaties met een omvang kleiner dan € 70.000 zijn daardoor wel zichtbaar in dit overzicht, maar niet meegenomen in de totalen van baten en lasten in hoofdstuk 3. Voor het volledige inzicht zijn deze mutaties opgenomen in de bijlagen van deze bestuursrapportage.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>		Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten		-547.108	-555.767	-578.856	23.089
1	Inwoners en Bestuur	-12.097	-12.497	-12.952	455
2	Economie en Werkgelegenheid	-14.772	-15.778	-20.383	4.605
3	Veiligheid	-12.912	-12.946	-13.504	558
4	Onderwijs en Jeugd	-18.525	-18.999	-19.378	380
5	Bouwen, Wonen en Milieu	-64.788	-64.977	-73.827	8.850
6	Inkomensondersteuning	-74.573	-77.191	-77.094	-97
7	Openbare Ruimte en Verkeer & Vervoer	-43.463	-43.463	-46.102	2.639
8	Sport en Cultuur	-28.173	-28.173	-28.242	69
9	Sociaal Domein	-211.451	-212.715	-226.446	13.731
10	Bedrijfsvoering en Inkomstenbronnen	-66.353	-69.028	-60.926	-8.102
Baten		541.569	548.855	560.813	-11.957
1	Inwoners en Bestuur	2.057	2.057	2.507	-450
2	Economie en Werkgelegenheid	2.861	2.861	4.007	-1.146
3	Veiligheid	72	72	114	-42
4	Onderwijs en Jeugd	6.299	6.760	6.892	-132
5	Bouwen, Wonen en Milieu	50.723	51.001	57.055	-6.054
6	Inkomensondersteuning	59.735	62.353	61.582	771
7	Openbare Ruimte en Verkeer & Vervoer	6.531	6.531	7.206	-675
8	Sport en Cultuur	4.849	4.526	4.276	250
9	Sociaal Domein	21.776	22.460	26.842	-4.382
10	Bedrijfsvoering en Inkomstenbronnen	386.666	390.234	390.332	-98
Saldo van baten en lasten		-5.539	-6.912	-18.043	11.131
	Stortingen in reserves	-7.161	-8.525	-8.783	259
	Ottrekkingen aan reserves	16.351	18.913	21.728	-2.815
Mutaties reserves		9.190	10.389	12.945	-2.556
Geraamd Saldo		3.651	3.477	-5.098	8.575

2.3 Nadere toelichting op financiële ontwikkelingen

Resultaatbestemmingen

Binnen de gemeente Emmen wordt de dekking voor werkzaamheden die in een vorig jaar zijn gestart maar nog niet zijn afgerond, doorgaans betrokken bij de eerste bestuursrapportage via een resultaatbestemming bij de jaarrekening. Dit is alleen mogelijk wanneer sprake is van een toereikend positief jaarresultaat, waarmee de betreffende budgetten opnieuw beschikbaar worden gesteld voor het volgende jaar.

Over 2025 is echter geen positief jaarresultaat gerealiseerd. Hierdoor was bij de jaarrekening geen resultaat beschikbaar om deze werkzaamheden op de gebruikelijke wijze te dekken, terwijl de werkzaamheden op basis van eerdere besluitvorming al waren gestart, deels uitgevoerd of al waren gegund.

Om deze uitgaven rechtmatig en transparant te verwerken, zijn de betreffende werkzaamheden opgenomen in BERAP 2026-I. Inhoudelijk sluit dit aan bij de reguliere werkwijze, maar de verwerking in deze bestuursrapportage wijkt af van afgelopen jaren, omdat een resultaatbestemming bij de jaarrekening niet mogelijk was.

Voor een deel van deze mutaties is dekking aanwezig binnen bestaande reserves; deze zijn toegelicht binnen de budgettaire ontwikkelingen van de betreffende beleidsprogramma's. De overige mutaties komen ten laste van het begrotingsresultaat 2026. Een overzicht van alle voorstellen en bijbehorende bedragen is opgenomen in bijlage 4.

Overige ontwikkelingen

Naast de financiële mutaties die in deze bestuursrapportage zijn verwerkt, is sprake van een aantal onzekerheden en externe ontwikkelingen met mogelijke financiële impact. Het betreft ontwikkelingen die op dit moment als relevant en potentieel impactvol worden gesignaleerd. Deze opsomming is niet bedoeld als volledig, maar richt zich op onderwerpen die gezien hun aard en omvang bestuurlijke aandacht vragen.

De onderstaande ontwikkelingen zijn op dit moment nog onvoldoende concreet of betrouwbaar te kwantificeren en zijn daarom gedeeltelijk of nog niet financieel vertaald in de voorliggende bestuursrapportage. Zij vragen wel nadrukkelijk aandacht in de verdere monitoring en bestuurlijke afweging richting BERAP 2026-II en de begroting 2027.

Geopolitieke ontwikkelingen en prijsdoorwerking

De aanhoudende geopolitieke ontwikkelingen leiden tot uitzonderlijke en moeilijk voorspelbare prijsstijgingen, met name voor energie, brandstoffen en bouwmaterialen zoals asfalt en beton. Deze prijsontwikkelingen werken door in lopende en, in beperktere mate, nieuwe projecten van de gemeente.

Bij lopende contracten doen opdrachtnemers steeds vaker een beroep op compensatie voor extra kosten als gevolg van deze prijsstijgingen. Of en in welke mate compensatie aan de orde is, hangt af van de specifieke contractafspraken, zoals indexering en risicoverdeling, en van de vraag of sprake is van onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden. Verzoeken om compensatie worden daarom zorgvuldig en gemotiveerd per contract beoordeeld binnen de geldende juridische kaders.

Voor nieuwe contracten geldt dat de actuele prijsontwikkelingen in beginsel al onderdeel zijn van de prijsstelling. De mogelijkheden voor compensatie zijn daar beperkter, maar de gestegen prijsniveaus hebben wel invloed op de hoogte van toekomstige investeringen.

Deze ontwikkelingen raken meerdere werken, projecten en objecten van de gemeente. Hoewel een financieel kader is vastgesteld om uitzonderlijke prijsstijgingen op te vangen, blijft onzeker hoe groot en hoe langdurig de financiële impact zal zijn. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging bij de inzet van schaarse middelen en om blijvende monitoring van de effecten voor de begroting.

Jeugdzorg

De financiële ontwikkeling van de jeugdzorg blijft een belangrijk aandachtspunt. In 2025 zijn de kosten van jeugdhulp gestegen door hogere tarieven, als gevolg van landelijke regels voor reële prijzen, en door een volumestijging van 2,3%. Wanneer deze ontwikkeling rekenkundig wordt doorgezet, leidt dit tot een verwachte kostenstijging van 9,6%.

In de oorspronkelijke begroting 2026 is rekening gehouden met een lagere stijging. Op basis van de actuele inzichten is in BERAP 2026-I ervoor gekozen om € 4 miljoen extra in de begroting 2026 op te nemen. Hiermee

wordt ongeveer de helft van het verwachte financiële risico verwerkt en wordt uitgegaan van een bijstelling passend bij een stijging van circa 4%.

Het college onderzoekt hoe binnen de huidige wet- en regelgeving en bestaande contracten de volumestijging kan worden beperkt en blijft bij het Rijk aandringen op passende compensatie. Eventuele aanvullende ontwikkelingen en financiële effecten worden betrokken bij BERAP 2026-II. Een nadere toelichting is opgenomen in het beleidsprogramma Sociaal Domein.

Verbonden Partijen

Bij verbonden partijen is sprake van financiële onzekerheid voor de gemeente, omdat de gevolgen voor de gemeentelijke begroting nog niet in alle gevallen volledig en definitief zijn verwerkt. Hoewel bij een deel van de verbonden partijen de (ontwerp)begrotingen en zienswijze trajecten inmiddels zijn afgerond, kunnen in de loop van het jaar nog bijstellingen volgen, bijvoorbeeld als gevolg van indexaties, taakwijzigingen of aangescherpte financiële kaders. Daardoor is de uiteindelijke financiële impact op de gemeentelijke begroting van Emmen op dit moment nog niet in alle gevallen betrouwbaar vast te stellen.

3 Stand van zaken per beleidsprogramma

In dit hoofdstuk wordt per beleidsprogramma de stand van zaken beschreven. Daarbij wordt ingegaan op de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen, relevante aandachtspunten en financiële afwijkingen tot en met maart 2026.

De financiële toelichtingen per programma sluiten niet volledig aan op het overzicht in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 2 worden alle financiële wijzigingen per programma gepresenteerd. Om de leesbaarheid per beleidsprogramma te vergroten, zijn in dit hoofdstuk de budgettaire neutrale wijzigingen niet nader toegelicht maar opgenomen in de bijlagen.

3.1 Inwoners en Bestuur

Trends en ontwikkelingen

De gemeente krijgt de komende jaren te maken met veranderingen in de samenleving, het bestuur en de organisatie. Deze hebben veel invloed op hoe we werken aan beleid, uitvoering en dienstverlening.

Inwoners verwachten meer invloed en maatwerk. Tegelijk worden maatschappelijke opgaven ingewikkelder en werken we steeds vaker samen met andere gemeenten. Dit vraagt om nieuwe vormen van samenwerking, participatie en dienstverlening.

Belangrijke ontwikkelingen zijn het versterken van de lokale democratie, het vernieuwen van participatieregels en het anders organiseren van samenwerking, zowel lokaal als regionaal. Ook vraagt de grote diversiteit onder inwoners om dienstverlening die digitaal kan waar het kan en persoonlijk is waar het nodig is. Daarbij blijven toegankelijkheid, betrouwbaarheid en veiligheid belangrijk.

Deze ontwikkelingen vragen om blijvende investeringen, duidelijke afspraken en een wendbare organisatie die kan meebewegen met veranderingen.

Democratie Dichterbij: samenwerken met inwoners

De gemeente staat voor grote maatschappelijke veranderingen die invloed hebben op de lokale democratie. Het vertrouwen in de politiek neemt af en tegenstellingen groeien. Inwoners willen meer invloed, minder afstand en echte samenwerking.

Tegelijkertijd worden de opgaven complexer. Dit vraagt om draagvlak en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Door blijvend te investeren in betrokkenheid, dialoog en samenwerking brengen we inwoners en bestuur dichter bij elkaar. Dit vergroot het vertrouwen, zorgt voor blijvende participatie en leidt tot beter en beter gedragen beleid.

Continuïteit is hierbij essentieel. Vertrouwen ontstaat alleen door langdurige samenwerking en duidelijke relaties. Tijdelijke projecten zorgen vaak voor versnippering, kennisverlies en participatiemoeheid en bieden te weinig houvast bij maatschappelijke spanningen.

Samenwerking EOP's

In de vorige periode waren er verschillen in hoe EOP's hun budgetten hebben gebruikt. Daarom wordt samen bekeken hoe EOP's in de komende periode beter ondersteund kunnen worden.

Het inzetten van EOP-budgetten wordt met een lerende aanpak besproken. Op basis hiervan wordt gekeken hoe het beschikbare geld beter kan bijdragen aan de doelen van de EOP-samenwerking en of aanpassing van de huidige afspraken nodig is.

Participatieverordening

Om participatie te verbreden wordt de participatieverordening uiterlijk eind dit jaar vastgesteld. Dit gebeurt samen met inwoners, de nieuwe gemeenteraad, EOP's en andere betrokkenen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de Wet versterking participatie op decentraal niveau.

De verordening biedt een belangrijk kader voor het betrekken van inwoners bij beleid, uitvoering en evaluatie. Daarna is een vervolgstap nodig: participatie moet echt onderdeel worden van de organisatie. Dit betekent verdere invoering van de verordening, het ontwikkelen van praktische werkwijzen en het structureel opnemen van participatie in beleid en uitvoering.

Jeugd en jongeren

De betrokkenheid van jeugd en jongeren groeit. Steeds meer jongeren voelen zich onderdeel van de Emmense gemeenschap en krijgen de ruimte om mee te denken en mee te beslissen over onderwerpen die hen raken.

Door participatievormen te gebruiken die aansluiten bij jongeren, neemt hun invloed zichtbaar toe. Dit versterkt hun maatschappelijke betrokkenheid en vormt een stevige basis voor blijvende participatie in de toekomst.

Meer informatie over jeugdparticipatie staat in Programma 4.

Regionaal samenwerken in netwerken

Begin 2026 is een nieuwe fase gestart in de samenwerking binnen de Regio Emmen. De Koers van de Regio Emmen is vastgesteld en vormt de basis voor het Plan van de Regio. In dit plan worden gezamenlijke opgaven, keuzes en doelen richting 2050 uitgewerkt.

Er is aandacht voor een goede analyse, duidelijke afspraken over bestuur en een zorgvuldige inrichting van participatie en samenwerking met het Rijk.

De samenwerking binnen BOCE verloopt stabiel, vooral op het gebied van bedrijfsvoering. Er lopen verschillende initiatieven, zoals op het gebied van HR, die de dagelijkse samenwerking versterken. Afhankelijk van het onderwerp wordt ook samengewerkt met andere regio's.

Dienstverlening die er aan bijdraagt dat we in de toekomst meerwaarde blijven creëren

De gemeente werkt voortdurend aan het verbeteren van de kwaliteit, efficiëntie en klantgerichtheid van de dienstverlening. Inwoners zijn over het algemeen tevreden over bereikbaarheid, informatie, telefonie en de afhandeling van aanvragen.

Veel inwoners regelen zaken graag digitaal. De gemeente blijft digitale kanalen, zoals de website en sociale media, verder ontwikkelen. Voor inwoners die dit lastig vinden of andere behoeften hebben, blijft persoonlijk contact belangrijk.

De gemeente streeft naar duidelijke en toegankelijke dienstverlening voor iedereen. Met de projecten Duidelijke Taal en Digitale Toegankelijkheid wordt hier extra aandacht aan besteed. Ook is er blijvende aandacht voor veiligheid en het voorkomen van misbruik van gegevens, onder andere door goede processen en training van medewerkers.

Verkiezingen

Op 18 maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen gehouden en is de nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd. Er deden 13 partijen mee en alle partijen hebben één of meer zetels behaald.

De organisatie van verkiezingen wordt steeds complexer. Dit komt onder andere door strengere en uitgebreidere procedures voor het vaststellen van de uitslag en door de toename van het aantal verkiezingen.

Decentrale stemopneming is foutgevoelig. Daarom wordt overwogen om over te stappen op centrale stemopneming. Deze ontwikkelingen zorgen voor extra druk op de organisatie en vragen om herziening van het verkiezingsproces en extra inzet van middelen.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel.

De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'.

In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-12.097	-12.497	-12.652	155
Baten	2.057	2.057	2.457	-400
Saldo van baten en lasten	-10.040	-10.440	-10.195	-245
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	250	650	650	0
Mutaties reserves	250	650	650	0
Totaal	-9.790	-9.790	-9.545	-245

Toelichting

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
Hogere legesopbrengsten documenten team Publiekszaken	-155	400	245	0

Door de wijziging in geldigheidsduur zijn de afgelopen jaren meer reisdocumenten uitgegeven. De verwachting is dat dit nog enkele jaren, in afnemende mate, zal zorgen voor hogere opbrengsten uit leges. Dit is echter lastig te voorspellen. Ook is het de verwachting dat meer rijbewijzen uitgegeven worden. Mogelijk omdat inwoners al naar het gemeentehuis moeten voor een paspoort- en/of ID-kaart verlenging en het rijbewijs dan ook laten verlengen. Naast de inkomsten zullen echter ook de afdrachten aan de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens hoger uitvallen. Voornoemde leidt tot een gesaldeerd voordeel van €245.000.

Totaal	-155	400	245	0
---------------	-------------	------------	------------	----------

3.2 Economie en Werkgelegenheid

Trends en ontwikkelingen

Vanuit de kadernota Economie werken we aan diverse programma's en actieplannen die inspelen op actuele en toekomstige opgaven. Zo wordt gewerkt aan het programma Bedrijventerreinen en het programma Glastuinbouwgebieden. Deze programma's richten zich op toekomstbestendige en duurzame werklocaties en de glastuinbouwgebieden Erica en Klazienaveen. Daarnaast wordt gewerkt aan een actieprogramma Impact Ondernemen, waarmee wordt ingezet op innovatie, verduurzaming en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Het actieplan Economie en Energie zal richting geven aan de samenhang tussen de economische ontwikkelingen en de energietransitie. Daarnaast zetten we in op de maakindustrie als economische krachtsector en werken we actief aan de verdere uitwerking van het Actieplan Maakindustrie.

Binnen het programma Greenwise Campus Emmen wordt gewerkt aan het (stedenbouwkundig) masterplan met stakeholders voor de ontwikkeling van het campusgebied op basis van het 'Ontwikkelperspectief Greenwise Campus Emmen' dat in december 2025 is vastgesteld door de gemeenteraad. In maart 2026 is gestart met de bouw van het Greenwise Campus Innovatiecentrum.

In februari 2026 is de eerste fysieke locatie van het Werkcentrum Drenthe van de arbeidsmarktregio Drenthe geopend in Emmen. Het Werkcentrum Drenthe is de plek waar inwoners en werkgevers terecht kunnen met alle vragen rondom werk. Hierbij valt te denken aan het vinden van werk, scholingsvraagstukken en het vinden van personeel. Parallel aan de opening van het Werkcentrum Drenthe is het ontwikkelfonds Drenthe van start gegaan. Bedrijven en medewerkers in de aangesloten gemeenten kunnen een beroep doen op het fonds voor scholing wanneer er geen voorliggende voorzieningen beschikbaar zijn.

Deze initiatieven dragen bij aan een veerkrachtige en duurzame regionale economie.

Circulaire Economie

De komende jaren wordt het beleid rond de circulaire economie verder aangescherpt vanuit zowel het geactualiseerde Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) als Europese regelgeving. De nadruk verschuift naar bindende producteisen, rapportageverplichtingen en marktprikkels, met een grotere rol voor decentrale overheden in de uitvoering. Tegelijkertijd laten landelijke rapportages zien dat de transitie nog onvoldoende voortgang boekt, waardoor extra inzet nodig is. Op het niveau van Emmen neemt de urgentie toe door groeiende bouwactiviteiten. Dit onderstreept het belang van circulair bouwen en het tijdig integreren van nieuwe wet- en regelgeving in beleid en uitvoering. Daarnaast is het vanuit het oogpunt van economie belangrijk om goed aan te sluiten op de lokale markt.

Geopolitieke Ontwikkelingen

De huidige geopolitieke spanningen en de daarmee gepaard gaande stijgende kosten zorgen voor onzekerheid onder ondernemers. Dit heeft gevolgen voor hun investeringsbereidheid. Tegelijkertijd biedt de toegenomen vraag van Defensie naar nieuw materieel, onderhoud en productie, ook kansen voor onze ondernemers. In lijn met de Drentse Agenda Defensie en Veiligheid zetten wij ons er samen met onze partners voor in dat ons ecosysteem een bijdrage kan leveren aan een wendbare en innovatieve Defensie.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

(bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-14.772	-15.778	-19.965	4.188
Baten	2.861	2.861	6.367	-3.506
Saldo van baten en lasten	-11.910	-12.917	-13.598	682
Stortingen in reserves	-200	-200	-200	0
Onttrekkingen aan reserves	1.145	2.151	2.750	-599
Mutaties reserves	945	1.951	2.550	-599
Totaal	-10.965	-10.965	-11.048	83

Toelichting

(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
Actieagenda MKB-dienstverlening	-83	0	-83	0

Het MKB vormt de ruggengraat van onze economie, maar veel ondernemers hebben onvoldoende tijd en ruimte om actief aan de toekomstbestendigheid van hun bedrijf te werken. Daarom is de Gemeente Emmen aangesloten bij landelijke actieagenda MKB-dienstverlening om zo de ondernemersdienstverlening structureel te versterken middels het efficiënter inrichten van het ecosysteem dat er bestaat rondom de ondernemersdienstverlening. Dit in gezamenlijkheid met verschillende partners die ook actief op dit terrein zijn. Het brede peloton MKB'ers (75% van het totale MKB in gemeente Emmen) te ondersteunen en te faciliteren in de transitieopgaven die er liggen namelijk in; energie, innovatie, digitalisering en Human Capital. Bij de decembercirculaire 2025 zijn er middelen beschikbaar gesteld voor de actieagenda MKB-dienstverlening. Hierop zijn ook al diverse verplichtingen aangegaan.

CDOKE gelden ophalen uit het gemeentefonds	-3.506	3.506	0	0
---	---------------	--------------	----------	----------

Met ingang van 2026 worden de CDOKE (capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energie) gelden via het gemeentefonds geregeld. Dit was voorheen een specifieke uitkering. Met deze wijziging halen we het budget naar het programma Duurzaamheid Energie en klimaat.

Circulaire Economie	-99	0	0	99
----------------------------	------------	----------	----------	-----------

De kosten voor de circulaire economie worden tot en met 2027 gedekt uit de reserve SIOF, met een jaarlijks budget van €250.000. In eerdere jaren is dit budget niet volledig benut. Dit is vanwege de opstartfase waarin we niet meteen al alle beoogde ontwikkeling op gang konden brengen. Daarnaast waren er een aantal beoogde bijdragen aan projecten die waren vertraagd. In 2025 is een verplichting aangegaan met WearWear, waarvan de uitgaven in 2026 plaatsvinden. WearWear heeft in 2025 een winkel geopend en is voor 2026 een opstartsubsidie toegekend om de verdere doorontwikkeling te ondersteunen. Het budget van circulaire economie is voor 2026 reeds volledig bestemd, daarom wordt voorgesteld de verplichtingen te dekken uit de niet-benutte middelen van voorgaande jaren binnen de reserve SIOF.

Financiële bijdrage Fresenius	-500	0	0	500
--------------------------------------	-------------	----------	----------	------------

De raad besloot in 2021 €1 miljoen aan Fresenius te subsidiëren. €500.000 is al uitgekeerd; de resterende €500.000 is niet meer zichtbaar als claim. Daarom wordt dit bedrag opnieuw opgenomen, nu gedekt uit de reserve SIOF (strategische innovatie en ontwikkelingsfonds).

Totaal	-4.188	3.506	-83	599
---------------	---------------	--------------	------------	------------

3.3 Veiligheid

Trends en ontwikkelingen

Veiligheidsvraagstukken worden complexer en raken steeds vaker meerdere domeinen tegelijk: overlastmeldingen nemen toe en hangen vaker samen met meervoudige problematiek, waarbij zorg, gedrag en veiligheid samenkomen. Ook ondermijning manifesteert zich steeds diffuser, bijvoorbeeld via zorg, vastgoed en ondernemerschap. De druk op het veiligheidsdomein neemt hierdoor toe. De inzet is steeds vaker gericht op het opvangen van acute en dynamische situaties, terwijl tegelijkertijd meer wordt gevraagd op het gebied van regie, samenwerking, juridische borging en informatiegestuurde inzet. Deze ontwikkeling vraagt blijvende aandacht voor uitvoeringskracht en een goede balans tussen het reageren op actuele situaties en het structureel werken aan preventie, samenhang en het voorkomen van escalatie.

De toename van overlastmeldingen en de groeiende complexiteit van casuïstiek, met name rond personen met onbegrepen gedrag, zetten de uitvoering onder druk. Meervoudige problematiek vraagt om intensieve en langdurige inzet van meerdere partners, terwijl de afstemming binnen het zorg- en veiligheidsdomein nog niet altijd vanzelfsprekend is. Hierdoor staat de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de aanpak onder druk. Met de implementatie van het AVE-model (Aanpak Voorkomen van Escalatie) wordt beoogd de samenwerking te versterken, zodat casussen via de juiste route worden opgepakt en signalen eerder en beter worden gedeeld. Het AVE-model wordt in de praktijk met name gekoppeld aan de thema's vroegsignalering en regie/opvolging bij risicovolle situaties, zoals woonoverlast of problemen in de huiselijke sfeer. De implementatie hiervan vraagt echter tijd, waardoor signalen niet altijd tijdig of via de juiste route worden opgepakt. Dit leidt ertoe dat casussen vaker escaleren en alsnog bij OOV en de casusregisseur terechtkomen, met een hogere werkdruk en zwaardere inzet als gevolg.

Ondermijning

Drentse Aanpak Ondermijning

Er is een besluit genomen om deel te nemen aan de twejarige pilot Drentse samenwerking Toezicht en Handhaving (DTH). Dit is een belangrijk resultaat. Met deze pilot versterken Drentse gemeenten gezamenlijk de uitvoering van bestuurlijke controles op ondermijning. Emmen neemt deel en vervult de rol van gastheer, waarmee zowel de regionale samenwerking als de eigen informatiepositie en uitvoeringskracht worden versterkt.

Maatschappelijke weerbaarheid

Internationale spanningen, klimaatverandering, cyberdreigingen en risico op langdurige uitval van vitale voorzieningen vragen om versterking van de lokale weerbaarheid. Gemeenten spelen hierin een sleutelrol omdat de effecten crises lokaal voelbaar zijn bij inwoners en bedrijven. Ook Emmen zet in op die maatschappelijke weerbaarheid en volgt daarin het programma Weerbaar Drenthe van de Veiligheidsregio Drenthe (VRD). De focus van de gemeente is gericht op het creëren van noodsteunpunten, crisiscommunicatie en verdere professionalisering van de gemeentelijke crisisorganisatie.

Veilige dorpen en wijken

Asielproblematiek

De inzet van asielproblematiek richt zich op het beheersen van overlast en het versterken van toezicht op locaties en hotspots waar de druk het grootst is. Emmen voldoet op dit moment aan de opgave vanuit de Spreidingswet, waardoor geen extra opvanglocaties gerealiseerd hoeven te worden.

Voor de aanpak van overlast zijn door het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor een tijdelijk handhavingsteam asiel. Hiermee wordt ingezet op extra buitengewoon opsporingsambtenaren, straattoezicht en particuliere beveiliging, met specifieke aandacht voor Nieuw-Weerdinge, het stationsgebied en het centrum. Deze inzet draagt bij aan zichtbaarheid, toezicht en het voorkomen van escalatie. De kosten voor één dienstauto worden meegenomen, gezien de uitgestrektheid van het gebied. Facilitaire kosten kunnen naar inzicht van de gemeente gedekt worden uit decentralisatie-uitkeringen of gemeentelijke gelden.

Sociaal-maatschappelijke spanningen

De Wet PARTA (Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering en Terroristische Activiteiten) legt de verantwoordelijkheid voor het organiseren van het radicaliseringsoverleg expliciet bij de burgemeester. Daarmee is de gemeentelijke rol veranderd van een vooral op samenwerking en convenanten gebaseerde werkwijze naar een wettelijke regierol. Dit vraagt om een herziening van de lokale inrichting van de aanpak. Samen met betrokken partners is het daarom noodzakelijk om te komen tot een structurele en toekomstbestendige organisatie van het radicaliseringsoverleg, passend bij deze wettelijke verantwoordelijkheid van de burgemeester.

In de praktijk vraagt dit meer van de uitvoering dan voorzien: de werkwijze sluit nog niet volledig aan en vraagt om verdere professionalisering van procesregie, verslaglegging en specialistische ondersteuning. Tegelijk is de casuïstiek complexer en vraagt deze vaker om gecombineerde zorg- en veiligheidsinterventies.

Inzet Boa's en ontwikkelingen VRD

In het licht van de veranderende maatschappij en de toenemende complexiteit van het werkveld van boa's, wordt geconstateerd dat een deel van de huidige instroom relatief jong is en nog onvoldoende ervaring heeft om hier adequaat mee om te gaan. Dit brengt risico's met zich mee voor zowel de veiligheid van de boa zelf als voor de omgeving.

Tegen deze achtergrond is het noodzakelijk om te investeren in gerichte opleiding en begeleiding. Het versterken van competenties zoals de-escalatie, communicatie en situationeel handelen is essentieel om boa's beter toe te rusten op de huidige maatschappelijke dynamiek. Hiermee wordt beoogd de professionaliteit en weerbaarheid van de organisatie duurzaam te versterken.

Aanvullend wordt gebruikgemaakt van de inzet van Veiligheid Zorg Drenthe, die boa's ondersteunt bij complexe zorg- en veiligheidsvraagstukken in de openbare ruimte. Deze ondersteuning is essentieel in en vormt daarmee een belangrijke aanvulling op de inzet en ontwikkeling van de boa's zelf.

Stichting Veiligheidszorg Drenthe heeft recent een tariefverhoging van 33% doorgevoerd. Dit leidt voor de gemeente Emmen tot een structurele lastenverhoging.

Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

Naast de reeds beschikbaar gestelde extra middelen wordt de komende jaren opnieuw een aanvullende bijdrage van gemeenten gevraagd, onder andere door stijgende kosten, noodzakelijke investeringen en rijksbezuinigingen. Dit hangt samen met het versterken van de crisisorganisatie en brandweezorg om de continuïteit en kwaliteit van de hulpverlening te borgen, maar leidt tegelijkertijd tot bestuurlijke aandacht en zorg. Deze ontwikkeling is structureel van aard en zet zich naar verwachting ook in de komende jaren voort.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

(bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-12.912	-12.946	-13.365	418
Baten	72	72	72	0
Saldo van baten en lasten	-12.840	-12.874	-13.292	418
Ottrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0
Totaal	-12.840	-12.874	-13.292	418

Toelichting

(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
Verhoging bijdrage Veiligheidsregio Drenthe	-418	0	-418	0

De ontwerpbegroting 2027 van de Veiligheidsregio Drenthe leidt tot een structurele stijging van de gemeentelijke bijdrage. Deze ontwikkeling volgt op de begrotingswijziging 2026 en hangt samen met indexaties, noodzakelijke investeringen en een rijksbezuiniging op de BDUR. Voor de gemeente Emmen resteert een structureel tekort dat oploopt in de meerjarenraming. Deze autonome ontwikkeling wordt verwerkt binnen de gemeentelijke begroting, waarbij keuzes nodig zijn in de dekking en bestuurlijke inzet richting het Rijk. Dit is conform genomen collegebesluit.

Totaal	-418	0	-418	0
---------------	-------------	----------	-------------	----------

3.4 Onderwijs en Jeugd

Trends en ontwikkelingen

Iedereen naar school of aan het werk

De Wet van School naar Duurzaam werk vraagt samenwerking tussen gemeenten, Doorstroompunt en het onderwijs in het begeleiden van jongeren tot 27 jaar naar school en duurzaam werk. In 2026 worden de samenwerkingsafspraken bevestigd en wordt de groep jongeren van 23 tot 27 jaar in beeld gebracht. Voor de gemeente Emmen betekent dit het vastleggen van afspraken met DCTerra en Menso.

Aanpak basisvaardigheden

We zijn gestart met de aanpak Basisvaardig op de werkvloer. Deze aanpak richt zich op het versterken van basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) van werknemers. Bewustwording bij werkgevers is een cruciale eerste stap. Door hen te helpen signalen van beperkte vaardigheden te herkennen en passende leertrajecten te organiseren, ontstaat meer veiligheid, productiviteit en duurzame inzetbaarheid op de werkvloer. In samenwerking met regionale partners wordt deze werkwijze structureel ingebed. Dit vergroot de zelfredzaamheid van werknemers en draagt bij aan meer bestaanszekerheid en sociale inclusie. Zo versterkt de aanpak uiteindelijk de brede welvaart in de regio.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-18.525	-18.999	-19.241	242
Baten	6.299	6.760	6.760	0
Saldo van baten en lasten	-12.226	-12.238	-12.480	242
Stortingen in reserves	-5	-5	-5	0
Onttrekkingen aan reserves	146	146	146	0
Mutaties reserves	141	141	141	0
Totaal	-12.085	-12.097	-12.339	242

Toelichting

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
CAO en prijsstijgingen Sedna	-242	0	-242	0

In de gemeentebegroting is rekening gehouden met prijsindexaties van gemiddeld 0,5% voor subsidies Sedna. De werkelijke CAO- en overige prijsstijgingen liggen op 4%. Dit geeft een tekort van € 242.384 op de totale begroting. Dit is conform genomen collegebesluit.

Totaal	-242	0	-242	0
---------------	-------------	----------	-------------	----------

3.5 Bouwen, Wonen en Milieu

Trends en ontwikkelingen

Bouwen & Wonen

Er wordt hard gewerkt aan de realisatie van woningbouw via projecten van onszelf, woningcorporaties, ontwikkelaars en CPO's. De afgelopen jaren zijn bijna 2000 woningen gerealiseerd. Tegelijkertijd wordt er geconstateerd dat sturing en prioritering nodig is om versneld de woningbouwprojecten te kunnen realiseren, die aansluiten op daar waar de woonbehoefte het grootst is (o.a. bij starters en senioren), verspreid over onze wijken en dorpen.

De verwachting is dat per 1 juli 2026 de nieuwe Wet Versterking regie volkshuisvesting in werking treedt. Deze wet heeft als bedoeling om meer sturing vanuit het Rijk te geven aan de woningbouwopgave, waarbij het streven is om vanuit het Rijk, de provincies en gemeenten als één overheid te werken aan de realisatie van nationale volkshuisvestingsdoelen. Dit betekent dat meer onderdelen van het gemeentelijk woonbeleid regionaal en provinciaal moeten worden afgestemd.

De wet stelt verplicht dat alle gemeenten een Volkshuisvestingsprogramma opstellen. Ook stelt de wet verplicht dat er een regionale urgentieverordening wordt opgesteld met daarin afspraken over de huisvesting en verdeling van aandachtsgroepen (zoals gedefinieerd in de wet). Iedere gemeente moet deze urgentieverordening uiteindelijk vaststellen binnen haar huisvestingsverordening.

Integraal werken aan wijken en dorpen

De doorontwikkeling van de omgevingsvisie vraagt om een meer gebiedsgerichte, integrale werkwijze om in de Emmense samenleving aan te sluiten bij lopende vraagstukken. Dit komt ten goede aan efficiëntie en effectievere inzet van middelen en capaciteit. In het komende jaar leidt deze doorontwikkeling tot een andere werkwijze.

Energietransitie

Aanpak netcongestie

Netbeheerders TenneT en Enexis zijn op verschillende plekken bezig met de uitbreiding en versterking van het elektriciteitsnetwerk. Via een opgericht Versnellingsatelier, met deelname van gemeente Emmen, gemeente Coevorden, provincie Drenthe en de netbeheerders TenneT en Enexis, verkennen we met elkaar de mogelijkheden voor het versneld beschikbaar stellen van aansluitingscapaciteit. Mogelijke oplossingen worden gezocht binnen de planning van de aannemer, ruimte binnen het bestaande netwerk en het beter op elkaar afstemmen van werkzaamheden op het hoog-, midden- en laagspanningsnetwerk.

Na een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) moest de Autoriteit Consument & Markt (ACM) haar eerdere afwegingskader voor het elektriciteitsnet verbeteren. Belangrijke aanpassing van het nieuwe kader is dat voortaan groot- en kleinverbruikers in één rangorde worden gewogen. Het maatschappelijk belang (van bijvoorbeeld woningen en voorzieningen) en de uitvoerbaarheid van plannen tellen zwaarder mee. Omdat de nieuwe regels vanaf zomer 2026 gelden, loont het om plannen nu al 'prioriteringsklaar' te maken.

Om het probleem van netcongestie aan te pakken, zien we een opkomende trend waarbij bedrijven flexibele elektriciteitscapaciteit aanbieden in ruil voor een vergoeding. Netbeheer Nederland heeft eind vorig jaar bij de toezichthouder Autoriteit Consument & Markt (ACM) twee nieuwe contractvormen voorgesteld om netcongestie aan te pakken: tijdsblokgebonden en tijdsduurgebonden transportrechten. De eerste biedt transportcapaciteit buiten piekmomenten, terwijl de tweede een vast aantal uren per jaar garandeert, flexibel ingezet door de netbeheerder. Door gebruikers aan te moedigen hun energiegebruik te verschuiven naar momenten van lagere vraag, wordt beschikbare capaciteit efficiënter benut. Dit vermindert niet alleen de druk op het net, maar kan ook leiden tot lagere kosten en minder noodzakelijke investeringen in het net.

Energiecollectieven

Met de komst van de nieuwe wetten Energiewet en (aanstaande) Wet collectieve warmte, zijn er ook nieuwe begrippen gekomen: energie- en warmtegemeenschappen. Beide bedoeld om inwoners een actieve rol in de energie/warmtetransitie te geven. Door samen te investeren in groene elektriciteit en/of warmte, delen gemeenschappen de lusten en behouden controle in eigen wijk, buurt of dorp. Het op te stellen Warmteprogramma geeft richting aan de rol van de gemeente rond energiecollectieven.

Klimaatadaptatie

Het beleidsdomein klimaatadaptatie maakt grote ontwikkelingen door. Dit was voorheen beperkt tot het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA- programma) dat zich vooral bezighoudt met de concrete symptomen van klimaatverandering waar het zich voor doet. Vanuit het rijk is de Kamerbrief Water- en bodemsturend daarbij gekomen die ook in de Nota Ruimte een prominente plek heeft gekregen. Deze Kamerbrief concludeert dat bij ontwikkelingen rekening gehouden moet worden met het water- en bodemsysteem. Dat betekent dat landschappelijke eigenschappen een zeer belangrijke rol gaan spelen in de inrichting van onze fysieke leefomgeving. Dit wordt gezien als een preventieve manier van klimaatadaptatie.

In het kader van deze ontwikkelingen wordt de noodzaak voor een omgevingsprogramma Duurzame Fysieke Leefomgeving gezien. Dit omgevingsprogramma behandelt verschillende opgaven in samenhang waardoor we verzekeren dat ontwikkelingen bijdragen aan een Emmen waar het ook op lange termijn fijn en veilig wonen, werken en recreëren is. Via dit omgevingsprogramma werken we toe aan een duurzame en fijne leefomgeving die klimaat robuust is. Richting 2027 wordt dit omgevingsprogramma geconcretiseerd.

Bodemdaling

In de afgelopen jaren is er in Emmen ervaring opgedaan met funderingsschade, mede veroorzaakt door bodemdaling. Emmen is nu als één van de zes koplopergebieden betrokken bij de Nationale Aanpak Funderingen (NAF). Voor een gebiedsgerichte leeraanpak (GLA) hebben we van het rijk €1.000.000 aan doeluitkering ontvangen. Op basis van een Plan van Aanpak (dat voor 1 juni 2026 moet worden aangeleverd) kan hiervoor nog maximaal €1.000.000 aan doeluitkering worden ontvangen. Met de doeluitkering van €1.000.000 (maximaal €2.000.000) kunnen de ervaringen verder worden uitgebouwd en worden ingebracht om andere overheden te leren op welke wijze funderingsschade efficiënt en effectief kan worden opgepakt.

Stikstof en gewasbeschermingsmiddelen

De stikstofopgave is complex en heeft dagelijkse impact binnen onze gemeente. Voor alle betrokken partijen is zekerheid en perspectief op de korte termijn essentieel. In het provinciale Ontwerpprogramma Toekomstgericht Landelijk Gebied Drenthe (TLGD) wordt de verwachting uitgesproken dat vergunningverlening medio 2027 kan worden hervat, mits sprake is van een aantoonbare afname van stikstofdepositie. Vaststelling van het TLGD zal volgens de planning in de zomer van 2026 plaatsvinden. Na vaststelling zal door de provincie worden gewerkt aan het behalen van de doelstellingen.

Er is veel te doen om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door de landbouw. Uitspraken hierover door de Raad van State hebben gevolgen voor ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw. Op dit moment passen wij de uitkomsten van de gerechtelijke uitspraken rechtstreeks toe op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast wachten wij landelijke richtlijnen af, die mogelijk kunnen zorgen voor een bijstelling van de effecten en onze werkwijze.

Erfgoed en archeologie

Met alle Drentse gemeenten wordt in 2026 een Drentse aanpak ontwikkeld om de paasvuren in de komende jaren te organiseren. Daarbij zijn wij afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen en samen met de Drentse lijn wordt er in Emmen een uitvoeringskader bepaald waarbinnen het mogelijk is de paasvuren verantwoord te ontbranden.

Omgevingswet

De Omgevingsvisie ligt op schema om dit jaar af te rond en vast te stellen. Tegelijkertijd wordt er al voorbereid op het uitvoering geven aan de Omgevingsvisie. Er worden (nu en straks) Omgevingsprogramma's opgesteld die op thema of op gebied verdieping geven aan de Omgevingsvisie en de verbinding leggen naar hoe we uitvoering gaan geven aan onze ambities. Ook moet hierbij de verbinding worden gelegd met het opstellen van het Omgevingsplan en het afwegen en beoordelen van initiatieven en aanvragen, zodat visie en praktijk aan elkaar worden gekoppeld en er een draaiende beleidscyclus wordt gevormd van de (nieuwe) instrumenten onder de Omgevingswet. Hier is regie en sturing op nodig om de integraliteit van de Omgevingsvisie vast te houden in de verdieping en uitvoering.

Milieu

Er is veel aandacht voor de kwaliteit van water en de verwerking van indirecte lozingen. Vanuit de rijksoverheid dienen de kaderrichtlijnen vertaald te worden en wordt er door de Omgevingsdienst Drenthe gehandhaafd. Dit zal in 2026 en 2027 ingevoerd worden. In lijn met de doorontwikkeling van de instrumenten van de Omgevingswet creëren we kaders voor de milieuwerkzaamheden in onze gemeente. Dit doen we samen met de Omgevingsdienst Drenthe. Binnen deze kaders is er behoefte om de reguliere milieuonderwerpen op te nemen om daarmee het omgevingsplan milieukwaliteit te geven.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

(bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-64.788	-64.977	-71.909	6.931
Baten	50.723	51.001	56.656	-5.655
Saldo van baten en lasten	-14.065	-13.976	-15.252	1.276
Stortingen in reserves	-1.630	-1.824	-1.706	-118
Onttrekkingen aan reserves	6.392	6.513	7.141	-628
Mutaties reserves	4.762	4.689	5.435	-746
Totaal	-9.303	-9.287	-9.817	530

Toelichting

(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
20ste penning beding	-100	0	-100	0

Om het '20ste Penning beding' in Emmer-Compasuum op te lossen is inzet van externe adviseurs en juristen noodzakelijk. Om dit nu echt eens aan te pakken moeten deze kosten gemaakt worden om de bewoners en andere vastgoed-eigenaren hiermee te helpen.

Actualisatie resultaat Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2026 onder behoud van recente doorrekening	-5.221	4.889	0	332
--	---------------	--------------	----------	------------

In de Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2026 is een nieuwe doorrekening gemaakt van de resultaten op de grondexploitaties. Dit geeft negatieve bijstelling ten opzichte van het MPG 2025. De bijstelling van het resultaat worden ten laste van de algemene reserve grondexploitaties gebracht.

Bijstelling hogere opbrengsten servicekosten	0	150	150	0
---	----------	------------	------------	----------

De inkomsten uit servicekosten nemen toe doordat er nieuwe huurders zijn bijgekomen. De gemaakte servicekosten worden volledig doorbelast aan de huurders. Hoewel de te maken kosten al in de begroting waren bijgesteld, waren de verwachte hogere inkomsten uit servicekosten nog niet verwerkt.

Bijstelling lagere opbrengsten groenstroken	0	-150	-150	0
--	----------	-------------	-------------	----------

De begrote inkomsten uit de verkoop van groenstroken kunnen worden verlaagd, omdat in de komende jaren aanzienlijk minder opbrengsten worden verwacht.

Invoering wet versterking regie op de volkshuisvesting	-235	0	0	235
---	-------------	----------	----------	------------

De wet versterking regie op de volkshuisvesting treedt binnenkort in werking waardoor gemeenten een aantal nieuwe taken krijgen opgelegd met wettelijke verplichtingen qua inhoud en termijnen. Dit zijn bijvoorbeeld het opstellen van een Volkshuisvestingsprogramma en het opstellen van een urgentieregeling in de Huisvestingsverordening Het Rijk heeft hiervoor een bijdrage uitgekeerd die ingezet kan worden in 2026 en 2027. Daarnaast zijn er nog aanvullende middelen nodig die in 2025 beschikbaar waren gesteld voor het Volkshuisvestingsprogramma, deze middelen waren beschikbaar gesteld middels de decembercirculaire, maar konden niet meer worden besteed in 2025. Daarom worden de middelen gedekt uit de bestemmingsreserve wonen.

Nieuwbouw hondenvereniging	-300	0	-300	0
De gemeente werkt aan het uitvoeren van formele afspraken uit 2006 met de hondensportverenigingen, waaronder de realisatie van een vervangend clubgebouw op het sportpark Oude Roswinkelerweg. Op basis van een sober Programma van Eisen is een voorlopige kostenraming opgesteld. Deze vormt het uitgangspunt voor de aanbesteding en verdere uitwerking.				
Plan van aanpak gebiedsgerichte leeraanpak Emmen	-130	0	-130	0
Met de decembercirculaire (2025) heeft Gemeente Emmen via het Gemeentefonds een doeluitkering van €130k ontvangen. Deze doeluitkering is bedoeld als financiële bijdrage aan het schrijven van een Plan van Aanpak (PvA) voor de gebiedsgerichte leeraanpak Emmen in het kader van de Nationale Aanpak Funderingen (NAF). Hiervoor zijn al verplichtingen aangegaan, maar de €130k is nog niet gebruikt voor het betalen van facturen.				
Tijdelijke huisvesting wijkcentrum Angelslo	-115	0	0	115
De realisatie van de nieuwbouw wijkcentrum Angelslo heeft vertraging opgelopen. Uitgangspunt was dat wijkcentrum Angelslo de tijdelijke huisvesting (Kop van Zuid) juni 2026 zou verlaten. Dit wordt nu ingeschat op december 2026. Hierdoor nemen de huurlasten toe. Dekking conform huurlasten vorige jaren.				
Uitvoeringsplan Bodem 2026	-831	766	0	64
De jaarlijkse kosten met betrekking tot het uitvoeringsplan bodem, welke worden uitgevoerd door de ODD, worden gedekt uit specifieke uitkeringsgelden (SPUK) en de uit daarvoor bestemde reserve bodemsanering. De jaarlijkse lasten en baten waren nog niet opgenomen in de begroting van 2026.				
Totaal	-6.931	5.655	-530	746

3.6 Inkomensondersteuning

Trends en ontwikkelingen

BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten)

De afgelopen jaren zorgt een verlaging van de totale aflossing van terugvordering en verhaal op bijstand voor minder inkomsten aan de kant van de gemeente, in de BUIG. Terugvordering houdt in: afbetaling van vorderingen leenbijstand, kwijtschelden van restant vorderingen leenbijstand wanneer de maximale aflostermijn is bereikt of als onderdeel van een minnelijk traject (dat wil zeggen: schuldregeling, waarbij bovendien wettelijk de maximale termijn van 36 naar 18 maanden is gegaan), of in verband met teveel, ten onrechte ontvangen bijstand. Verhaal betekent dat de gemeente de bijstand in individuele gevallen kan verhalen op ex-partners. Bij zowel terugvordering en verhaal speelt een lager aantal bijstandsuitkeringen in het algemeen, ook een rol. Zodoende komt er structureel minder geld binnen dan begroot en het voorstel is dit bij te stellen.

Schulden

Vroegsignalering helpt om schulden bij inwoners snel in beeld te krijgen en op tijd hulp te bieden. Als de gemeente een melding krijgt van bijvoorbeeld een woningcorporatie, zorgverzekeraar of energiemaatschappij, kan er direct contact worden opgenomen. Zo willen we voorkomen dat betalingsachterstanden oplopen tot grote schulden. Woningcorporaties, zorgverzekeraars en nutsbedrijven zijn op grond van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) verplicht om betalingsachterstanden van inwoners bij de gemeente te melden. De wens is om meer ketenpartners te laten aansluiten om betalingsachterstanden te signaleren. Door vroeg te helpen, krijgen inwoners weer overzicht en grip op hun geld. Dit versterkt hun financiële zelfredzaamheid. Minder geldzorgen betekent ook meer ruimte om te ontwikkelen en mee te doen.

Voor de jaren 2024 en 2025 heeft de raad daarom € 250.000 aan extra middelen beschikbaar gesteld voor vroegsignalering. Om inwoners zo snel en goed mogelijk te bereiken hebben we een beldienst ingeschakeld. Bij betalingsachterstanden is een telefoontje aanzienlijk effectiever dan een brief blijkt uit landelijk onderzoek door Divosa.

Inwoners die hiervoor openstaan krijgen zo snel mogelijk hulp door onze (interne) medewerkers Vroegsignalering van Team Schulddienstverlening. Dankzij het inschakelen van de beldienst kunnen onze medewerkers Vroegsignalering zich volledig richten op huisbezoeken en begeleiding.

In de praktijk hebben we de ontwikkeling van Vroegsignalering zo doelgericht en efficiënt mogelijk ingericht, met als uitgangspunt dat de noodzakelijke dienstverlening structureel wordt geborgd. Alleen onderdelen die aantoonbaar niet binnen het structurele budget passen worden bekostigd via de door de raad beschikbaar gestelde incidentele extra middelen. Dit is de reden dat we de afgelopen jaren maar een beperkt deel van deze extra middelen nodig hadden.

Minimaregelingen

Op het product kwijtschelding gemeentelijke belastingen melden we een voordeel, omdat er minder aanvragen voor kwijtschelding zijn dan begroot op de posten afval en riool. Deze trend is al een aantal jaren zichtbaar en het resultaat van voorzichtig begroten in verbeterende economische omstandigheden, en de invoering van Diftar. Op het product kwijtschelding gemeentelijke belastingen houden we zodoende structureel middelen over.

Beschut werk

In 2025 is de taakstelling voor beschut werk gehaald, inclusief het inlopen van de wachtlijst van 2024. Het aantal afgegeven indicaties voor beschut werk door het UWV waren in 2025 echter hoger dan de taakstelling van het rijk, zodat er opnieuw een wachtlijst is ontstaan.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel.

De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'.

In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-74.573	-77.191	-77.311	120
Baten	59.735	62.353	61.653	700
Saldo van baten en lasten	-14.838	-14.838	-15.658	820
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0
Totaal	-14.838	-14.838	-15.658	820

Toelichting

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
Daling inkomsten uit ten onrecht verstrekte bijstandsuitkeringen	0	-700	-700	0

Als uitkeringsgerechtigden om welke reden dan ook ten onrechte uitkering hebben gehad, dan wordt dat teruggevorderd. Hiervoor is in de begroting een structureel bedrag voor opgenomen. Doordat de laatste jaren het aantal uitkeringsgerechtigden dalen en dat de gemeente ook een actief kwijtscheldingsbeleid heeft, gaan het bedrag aan ten onrechte ontvangen bijstand ook naar beneden. De begroting wordt hier nu op aangepast.

Vroegsignalering	-120	0	-120	0
Voor het voorkomen van betalingsachterstanden bij onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium willen we het project Vroegsignalering structureel verankeren in onze werkzaamheden. Voor de beldienst, communicatiemiddelen en huisbezoeken medewerkers zijn extra middelen nodig.				
Totaal	-120	-700	-820	0

3.7 Openbare Ruimte en Verkeer & Vervoer

Trends en ontwikkelingen

Overdracht stedelijk water

We hebben het voornemen uitgesproken voor een gefaseerde overdracht van beheer en onderhoud van stedelijk water aan waterschap Vechtstromen. Overdracht past bij landelijke afspraken (Bestuursakkoord Water), wet- en regelgeving (Omgevingswet en Waterschapswet) en de wens tot doelmatige en samenhangende taakverdeling. In samenwerking met het waterschap worden verschillende scenario's onderzocht en uitgewerkt. Als onderdeel hiervan laten we onder meer onderzoek doen naar baggerkwaliteit en -kwantiteit van de stedelijke waterlichamen. De scenario's zullen de basis vormen voor een definitief besluit.

Overname parkeerterrein Zuid

Op 8 januari 2026 heeft de rechtbank definitief bepaald dat Q-Park het parkeerterrein Zuid dient te verlaten. Hierdoor kan het parkeerterrein worden ondergebracht onder het gemeentelijk parkeerbeleid. De aanwezige parkeerapparatuur en bijbehorende voorzieningen bleken niet overdraagbaar en moesten volledig worden vervangen. Inmiddels zijn nieuwe slagbomen en betaalautomaten geplaatst. De aanvullende eisen aan inrichting, beheer en onderhoud en mogelijke technische optimalisaties worden momenteel uitgewerkt.

Nedersaksenlijn

Tijdens het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO-MIRT, januari 2026) is het startdocument voor de Verkenning Gebiedsontwikkeling Nedersaksenlijn vastgesteld. Rijk en regio onderzoeken hierin gezamenlijk de ruimtelijke potentie en groeikansen van de Nedersaksenlijn onder regie van een programmadirecteur gebiedsontwikkeling met standplaats Emmen. Dit traject loopt parallel aan en in samenhang met de MIRT-verkenning spoor, waarvoor het startdocument in oktober 2025 is vastgesteld. De gemeente Emmen heeft haar ambities vastgelegd in de strategische visie spoorzone Emmen, vastgesteld op 23 april 2026. Deze visie bundelt bestaand beleid en richt zich op het versterken van wonen, economie, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit, met als doel het vergroten van de brede welvaart. De visie wordt ingebracht in de regionale verkenning. Afsproken is dat de raad halfjaarlijks wordt geïnformeerd over de voortgang.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

(bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-43.463	-43.463	-45.805	2.342
Baten	6.531	6.531	7.131	-600
Saldo van baten en lasten	-36.932	-36.932	-38.674	1.742
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	48	48	461	-413
Mutaties reserves	48	48	461	-413
Totaal	-36.884	-36.884	-38.213	1.329

Toelichting

(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
Behoud zwemwaterkwaliteit Rietplas	-50	0	0	50

De zwemwaterkwaliteit van de Grote en Kleine Rietplas staat onder druk. Dit komt met name door toenemende ganzenoverlast. Er nestelen de laatste jaren steeds meer ganzen rond het water. Ze poepen op de stranden en poepen tijdens het zwemmen, waarmee de kans op blauwalg toeneemt. De poep vormt namelijk een goede voedingsbron voor blauwalg. Met een combinatie van vaker de poep opruimen en intensiever ganzenbeheer (kosten: jaarlijks structureel € 50.000), willen we dat het mogelijk blijft om veilig te kunnen zwemmen.

De dekking van de kosten voor het Behoud zwemwaterkwaliteit Rietplas vindt eenmalig plaats uit de Bestemmingsreserve Openbare Ruimte, waarin middelen uit voorgaande boekjaren zijn gereserveerd voor incidentele uitgaven.

Exploitatie P-Zuid terrein	-600	600	0	0
Het P-Zuid terrein is in exploitatie bij de gemeente. De structurele lasten die samenhangen met het beheer en gebruik van het terrein zijn opgenomen in de begroting en worden gedekt uit de parkeeropbrengsten. Dit is conform genomen collegebesluit				
Onderhoud bestrating en boomverzorging Rensenpark	-133	0	0	133
In 2025 is opdracht verstrekt voor noodzakelijk onderhoud aan paden en bomen in het park. Door de uitvoeringsplanning kon een deel van deze werkzaamheden niet in 2025 worden afgerond, waardoor budget is overgebleven. De resterende werkzaamheden zijn niet uitstelbaar vanwege veiligheidsrisico's en het voorkomen van onomkeerbare schade aan (monumentale) bomen.				
De dekking van de kosten voor het Onderhoud bestrating en boomverzorging Rensenpark vindt eenmalig plaats uit de Bestemmingsreserve Openbare Ruimte, waarin middelen uit voorgaande boekjaren zijn gereserveerd voor incidentele uitgaven.				
Onderzoek baggerkwantiteit overdracht stedelijk water	-60	0	0	60
De staat van de waterlichamen moet nauwkeurig in beeld worden gebracht, door onderzoek te doen naar de kwaliteit en kwantiteit van de bagger. Deze informatie is nodig om scenario's te kunnen opstellen voor de overdracht van beheer en onderhoud van het stedelijk water aan waterschap Vechtstromen. Emmen heeft met Vechtstromen een 50/50-verdeling gemaakt in de kosten en bekostigt het onderzoek naar baggerkwantiteit.				
De dekking van de kosten voor het Onderzoek baggerkwantiteit overdracht stedelijk water vindt eenmalig plaats uit de Bestemmingsreserve Openbare Ruimte, waarin middelen uit voorgaande boekjaren zijn gereserveerd voor incidentele uitgaven.				
Tekort gladheidsbestrijding	-1.329	0	-1.329	0
De kosten voor het ijs- en sneeuwvrij houden van de wegen vallen tot op heden (Q1) in 2026 fors hoger uit dan begroot. In de eerste drie maanden van het jaar was er veel sprake van vorst, ijzel en gladde wegen. Dit heeft ertoe geleid dat er veel gestrooid moest worden, aanzienlijk meer als in voorgaande jaren. Aangezien in de begroting alleen rekening wordt gehouden met de vaste kosten, zoals paraatheid van voertuigen, leidt het hoge aantal uitrukken voor een fors tekort op de begroting 2026. De variabele kosten, zoals het verbruik van strooizout en de inzet van personeel, worden achteraf verrekend op basis van de werkelijke inzet. Voor onze begroting betekent dit een tekort van € 1.329.000.				
Verwijdering Lichtsluis Emmer-Compasuum	-170	0	0	170
In 2025 is een eenmalig bedrag van € 169.800 beschikbaar gesteld voor de verwijdering van het kunstwerk de Lichtsluis in Emmer Compasuum. Door een langere voorbereiding en benodigde procedures heeft de uitvoering vertraging opgelopen en vindt deze naar verwachting plaats in de zomer van 2026. Het budget is daardoor in 2025 niet besteed.				
De dekking van de kosten voor het Verwijdering Lichtsluis Emmer-Compasuum vindt eenmalig plaats uit de Bestemmingsreserve Openbare Ruimte, waarin middelen uit voorgaande boekjaren zijn gereserveerd voor incidentele uitgaven.				
Totaal	-2.342	600	-1.329	413

3.8 Sport en Cultuur

Trends en ontwikkelingen

Klimaatverandering

De toename van extreme weersomstandigheden stelt hogere eisen aan de kwaliteit en inrichting van sportvelden. Klimaatontwikkelingen leiden tot grotere schommelingen tussen perioden van extreme droogte en hitte enerzijds en extreme neerslag anderzijds. Om de sportvelden duurzaam bespeelbaar te houden, is het bij een aantal locaties noodzakelijk maatregelen te treffen ter verbetering van de waterhuishouding. Mogelijke ingrepen zijn onder meer de volledige renovatie van sportvelden, de aanleg of verbetering van drainage en het aanbrengen van verschralingszand.

Als gevolg van geldende wet- en regelgeving is het gebruik van chemische onkruidbestrijding niet toegestaan. Onkruidbeheer op sportvelden en verhardingen dient daarom mechanisch te worden uitgevoerd. Deze vorm van beheer is arbeidsintensief, structureel van aard en brengt jaarlijks terugkerende kosten met zich mee. Om de onkruiddruk in de bestrating te verminderen en de beheerkosten te beperken, zijn verschillende maatregelen mogelijk. Waar technisch en ruimtelijk haalbaar kan de bestaande bestrating worden verwijderd en opnieuw ingericht, dan wel worden vervangen door grotere verhardingselementen.

Daarnaast is vervanging van de verouderde leunhekken noodzakelijk. De omheiningen en leunhekken rondom de sportvelden zijn geïntegreerd in de omliggende verharding. Bij aanpassing of vervanging van deze bestrating is het onvermijdelijk dat ook de omheining wordt vernieuwd. Deze samenhangende aanpak draagt bij aan een doelmatige uitvoering en een duurzame inrichting van de sportaccommodaties.

Verminderde verhuurinkomsten sport- en zwemaccommodaties

In de meerjarenbegroting van zwembaden is rekening gehouden met een toename van inkomsten door het genereren van extra bezoekers. Met name door de sluiting van zwembad Klazienaveen i.v.m. een verbouwing in het kader van verduurzaming en toekomstbestendigheid blijven deze bezoekersaantallen achter (door de capaciteit van twee zwembaden in plaats van drie). Hierdoor ontstaat een nadeel aan de batenkant. Dit nadeel kunnen we tijdelijk dekken uit de specifieke uitkering stimulerende sport.

ATLAS Theater

In de begrotingstekst van 2026 is benoemd dat het ATLAS Theater dit jaar zijn 10-jarig jubileum heeft. Het theater heeft zich in die tijd ontwikkeld tot een bloeiend cultureel hart van Emmen. Naast deze mooie mijlpaal zijn er ook kansen om de horecafaciliteiten binnen het theater verder te versterken. Door gericht te investeren in verbeteringen, kunnen we de horeca-exploitatie naar een hoger niveau tillen. We schreven: "Komend voorjaar starten we een verkenning en voeren we een kosten-batenanalyse uit om deze mogelijkheden optimaal te benutten."

Deze verkenning loopt nu en bij dit onderzoek is gebleken dat er ook technische problemen zijn met de luchtbehandelingsinstallatie. Daardoor vergt het onderzoek meer tijd dan voorzien. Rondom de zomer 2026 verwachten we meer duidelijkheid hierover.

Opening Biochron

Medio Q1 is duidelijk geworden dat het Biochron in de zomer van 2026 zal worden opgeleverd. Dit betekent dat DIEP in 2026 voorbereidende werkzaamheden uitvoert met betrekking tot de inrichting, verhuizing en openingsprogrammering. DIEP neemt na oplevering het pand in gebruik en zal eind september haar deuren openen voor het publiek.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-28.173	-28.173	-28.173	0
Baten	4.849	4.526	4.526	0
Saldo van baten en lasten	-23.324	-23.647	-23.647	0
Stortingen in reserves	-12	-12	-12	0
Onttrekkingen aan reserves	2.461	2.461	2.461	0
Mutaties reserves	2.449	2.449	2.449	0
Totaal	-20.874	-21.197	-21.197	0

Er zijn geen financiële afwijkingen voor programma 8.

3.9 Sociaal Domein

Trends en ontwikkelingen

Beschermd wonen

Het afgelopen jaar hebben we een stijging in het aantal indicaties Beschermd wonen gezien (15%). Het gaat hier met name om jongvolwassenen die problemen hebben met huisvesting (vastlopen woningmarkt) en daardoor niet kunnen uitstromen. Tegelijkertijd zien we dat de toelating naar de Wlz weer strenger is geworden nadat de instroom na openstelling vanwege langdurige psychische problemen groter was dan verwacht. Ook is het woonplaatsbeginsel wederom uitgesteld (oorspronkelijke start zou 2025 zijn).

Deze ontwikkelingen zorgen voor hogere kosten en een verwachte afwijking van € 2.082.000 in het begrote budget voor Beschermd Wonen. We ontvangen meer budget voor de uitvoering van beschermd wonen van het Rijk dan we nu gebruiken. Dit hebben we de afgelopen jaren niet in hoefden te zetten voor wat leidde tot een financieel voordeel. Met de toenemende aanvragen en hogere kosten zullen we wel een beroep moeten doen op dit budget.

Wmo hulpmiddelen

De afgelopen jaren hebben we een wisselende trend gezien in het aantal aanvragen voor hulpmiddelen. Door corona was het aantal aangevraagde hulpmiddelen in 2021 en 2022 lager dan verwacht, daarna zagen we juist een stijging. Inmiddels is deze stijging weer afgenomen en zien we een stabilisatie van het aantal aanvragen. Voor het opvangen van de verwachte stijgingen hebben we in 2024 extra middelen aangevraagd. Met de huidige stabilisatie hebben we het budget opnieuw berekend en verwachten we een overschot van circa € 600.000 per jaar. Voor 2026 en daaropvolgende jaren verwachten we wel een lichte stijging in het huidige volume i.v.m. vergrijzing van onze bevolking (3%) en inwoners die langer thuis (moeten) wonen. Dit is verwerkt in het budget.

Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

We ontvangen als centrumgemeente de Rijksbijdragen voor de Vrouwenopvang (regio Drenthe) en Maatschappelijke Opvang (BOCE-verband). De keuze die is gemaakt om beide doeluitkeringen samen te voegen heeft geresulteerd in een scheefgroei tussen de middelen voor de Vrouwenopvang en Maatschappelijke Opvang.

De gedachte was dat het samenvoegen meer flexibiliteit gaf in het dekken van de verschillende kostenposten. Een bijkomende complexiteit is dat de middelen voor de Vrouwenopvang bestemd zijn voor alle Drentse gemeenten en de middelen voor de maatschappelijke opvang bestemd zijn voor de BOCE-gemeenten.

Naast scheefgroei is er op beide doeluitkeringen ook een tekort ontstaan. Dit komt door het stijgen van de kosten die niet gelijk opgaan met de indexatie van de Rijksbijdragen. Voor Maatschappelijke Opvang is aanvullende dekking nodig (€ 1.087.000) omdat na uitsplitsing van beide doeluitkeringen is gebleken dat een deel van de kosten voor Maatschappelijke Opvang zijn gedekt uit middelen voor Vrouwenopvang.

Voor vrouwenopvang is een aanvullende dekking nodig van € 258.000 omdat de eigen bijdrage voor de financiering van Veilig Thuis Drenthe in het verleden gedekt is uit het budget voor de Vrouwenopvang terwijl dit eigenlijk bedoeld is voor regionale kosten. Om dit herstellen moeten we het tekort op de eigen bijdrage dekken uit onze eigen middelen. Daarnaast voegen we de middelen die we bij de decembercirculaire 2025 hebben ontvangen voor extra opvangplaatsen ophalen en toe aan de begroting.

Begrotingswijzigingen verbonden partijen

Emco

Emco heeft een begrotingswijziging voor de begroting van 2026 aangeleverd. Het begrotingstekort van EMCO valt € 1.214.800 lager uit dan aanvankelijk verwacht. Dit betekent een voordeel van € 390.196 in de Emmense begroting. Het voordeel voor Emmen is een stuk lager dan wat EMCO in deze begrotingswijziging rapporteert. Dit is het gevolg van de interne taakstelling die is verwerkt in onze begroting. Het verbeterde resultaat wordt voor een groot deel veroorzaakt door hogere rijksbijdragen voor de WSW en een hogere omzet.

GGD Drenthe

De GGD heeft een begrotingswijziging voor de begroting van 2026 aangeleverd. De gemeentelijke bijdragen worden naar boven bijgesteld als gevolg van diverse ontwikkelingen, zoals jeugdzorg Oekraïne, Kwaliteitseisen Kinderopvang, Veilig Thuis en bedrijfsvoeringsonderdelen. De verhoogde bijdrage voor jeugdzorg Oekraïne is te dekken uit de verkregen vergoeding bij de decembercirculaire 2025. Deze is verwerkt in de reserve calamiteitenfonds. Ook voor de kosten kwaliteitseisen kinderopvang is geld beschikbaar gesteld via het gemeentefonds. In totaal gaat het samen om een bedrag van € 46.931. Voor het overige deel van de verhoogde

deelnemersbijdrage (€ 150.729) verwachten we nog ruimte te vinden in het bestaande budget. Vooralsnog nemen we deze uitzetting van lasten nog niet mee en rapporteren we hierover bij Berap II.

Stichting de Toegang

Bij het opstellen van de gemeentelijke begroting voor 2026 waren nog niet alle autonome ontwikkelingen die invloed hebben op de begroting van De Toegang voorzien. Deze ontwikkelingen zijn nu in beeld en leiden tot een verhoging van de begroting van € 169.000. Het gaat met name om extra kosten op de formatie van Jeugd en ICT-kosten.

Jeugdhulp

We zagen in 2025 een stijging van de totale kosten van jeugdhulp door de tariefstijgingen als gevolg van de algemene maatregel van bestuur en een lichte volumegroei. In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met een kostenstijging van 4% voor jeugdhulp. Dit was ook voor 2026 opgenomen. Nu de cijfers van 2025 bekend zijn moeten we deze verwachting aanpassen naar 9,6%. Het grootste deel van de stijging wordt veroorzaakt door de algemene maatregel van bestuur waardoor we reële tarieven moeten betalen aan aanbieders. De tarieven komen voort uit een objectieve kostprijsberekening en waren bij het opstellen van de begroting nog niet bekend. De volumegroei en de tariefstijging zorgen voor een verwachte kostenstijging van € 10.504.000.

Het aantal jeugdigen dat in 2025 gebruik heeft gemaakt van jeugdhulp binnen de gemeente Emmen kent een stijging van 2,3%. Dit is lager dan de verwachte landelijke volumegroei die de commissie van Ark aanhoudt van 4,7% per jaar.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

(bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-211.451	-212.715	-219.355	6.641
Baten	21.776	22.460	22.460	0
Saldo van baten en lasten	-189.675	-190.255	-196.895	6.641
Stortingen in reserves	-21	-1.191	-1.191	0
Onttrekkingen aan reserves	139	1.174	1.923	-749
Mutaties reserves	118	-17	732	-749
Totaal	-189.558	-190.271	-196.163	5.892

Toelichting

(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
Beschermd wonen	-2.000	0	-1.251	749

In verband met toenemende aantal indicaties (stijging van circa 15%) is er een tekort ontstaan bij beschermd wonen. De stijging wordt veroorzaakt door stagnatie van de woningmarkt, het aanscherpen van toegang tot de Wlz en wachtlijsten in de GGZ. De dekking van de kosten voor beschermd wonen worden deels gedekt uit de reserve bescherm wonen.

Hulpmiddelen Medipoint	600	0	600	0
-------------------------------	------------	----------	------------	----------

In verband met een afnemende aantal indicaties (met name scootmobielen en complexe rolstoelen) door afnemende vraag en striktere indicering voor hulpmiddelen is er een overschot op het budget hulpmiddelen.

Jeugd	-4.000	0	-4.000	0
<p>In 2025 was er een stijging van de totale kosten jeugdhulp door de tariefstijgingen van verschillende jeugdhulpvormen als gevolg van de algemene maatregel van bestuur waarbij gemeenten reële prijzen moeten betalen en een volumestijging van 2,3%. Als rekenkundig deze trend wordt doorgezet zorgt dit voor een beoogde stijging van 9,6%. In de begroting 2026 is rekening gehouden met een totale stijging van 4%. Het doorzetten van deze trend leidt tot een tekort van circa € 8 miljoen. Er wordt gekeken hoe binnen de huidige wet en contracten de volume stijging beperkt kan worden en blijven pleiten voor reële compensatie van het Rijk. Daarom wordt in deze bestuursrapportage financieel de helft (€ 4 miljoen) meegenomen.</p>				
Maatschappelijke Opvang	-1.000	0	-1.000	0
<p>Emmen ontvangt als centrumgemeente de Rijksbijdragen voor de Vrouwenopvang (regio Drenthe) en Maatschappelijke Opvang (BOCE-verband). Het samenvoegen van deze twee doeluitkeringen heeft echter geresulteerd in een scheefgroei tussen de DUVO en DUMO, waarbij middelen voor VO gebruikt zijn voor MO. Met deze correctie proberen we deze scheefgroei te corrigeren. Tevens hebben we meer middelen nodig voor Ambulantisering, hetgeen eigenlijk onderdeel van Beschermd Wonen is.</p>				
Stichting de Toegang 2026	-169	0	-169	0
<p>De toegang tot de Wet maatschappelijke ondersteuning (hierna: Wmo) en Jeugdwet in de gemeente Emmen is belegd bij Stichting De Toegang (hierna: SDT). SDT zorgt ervoor dat inwoners met een ondersteuningsvraag, passende ondersteuning krijgen die noodzakelijk is om volwaardig mee te kunnen doen in de maatschappij. Op het moment van het opstellen van de gemeentelijke begroting 2025 waren alle kosten aan autonome ontwikkelingen nog niet voorzien. Hierdoor is een tekort ontstaan, met name op de formatie Jeugd en ICT-kosten. Dit is conform genomen collegebesluit.</p>				
Vrouwen Opvang	-72	0	-72	0
<p>Emmen ontvangt als centrumgemeente de Rijksbijdragen voor de Vrouwenopvang (regio Drenthe) en Maatschappelijke Opvang (BOCE-verband). Het samenvoegen van deze twee doeluitkeringen heeft echter geresulteerd in een scheefgroei tussen de DUVO en DUMO, waardoor we middelen die voor de regio bedoeld waren gebruikt hebben voor onze eigen bijdrage voor Veilig Thuis Drenthe. Met deze correctie willen we deze scheefgroei te corrigeren. Daarnaast moeten we de middelen, die we bij de decembercirculaire 2025 hebben ontvangen voor extra opvangplaatsen, ophalen en toevoegen aan onze begroting.</p>				
Totaal	-6.641	0	-5.892	749

3.10 Bedrijfsvoering en Inkomstenbronnen

Trends en ontwikkelingen

Toekomstgericht werken in een veranderende samenleving

De gemeente staat voor toenemende maatschappelijke en economische opgaven die elkaar in hoog tempo opvolgen en gepaard gaan met groeiende onzekerheid. Tegelijkertijd nemen verantwoordelijkheden toe, terwijl de structurele financiële ruimte en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt leiden tot schaarste van mensen en middelen. Dit vraagt om een wendbare, weerbare en financieel robuuste organisatie die slim gebruik maakt van technologie.

De algemene uitkering uit het gemeentefonds blijft achter bij de financiële lasten van de gemeente. Externe ontwikkelingen, zoals prijsstijgingen en geopolitieke instabiliteit, vergroten de financiële druk en beperken de investeringsruimte. Dit vraagt om scherpe prioritering, versterkte financiële sturing en actief risicobeheer.

Om focus en samenhang te versterken, wordt voortgebouwd op opgavegericht werken, digitalisering en datagedreven sturing. Het portfoliomanagement wordt verder organisatiebreed ingericht, met portfoliotafels voor integrale afwegingen over prioriteiten en de inzet van middelen en capaciteit. Daarnaast wordt gewerkt aan een heldere inrichting van rollen binnen het financieel management en passende ondersteuning met instrumenten en rapportages. Zo ontstaat een betere balans tussen ambities, uitvoeringskracht en financiële ruimte.

Aantrekkelijke werkgever en vitale medewerkers

De gemeente Emmen zet in op aantrekkelijk werkgeverschap als onderdeel van de strategische personeelsplanning (SPP). In een context van structurele krapte op de arbeidsmarkt en financiële uitdagingen is het noodzakelijk scherp te sturen op personele inzet, kwaliteit en toekomstbestendigheid. Slimmer werken is daarbij onmisbaar en wordt ondersteund door digitalisering, technologische innovatie, procesvereenvoudiging en vermindering van regeldruk.

Het vitaliteitsbeleid vormt een belangrijk aanvullend onderdeel van SPP. Door te investeren in de fysieke, mentale en professionele vitaliteit van medewerkers wordt de duurzame inzetbaarheid vergroot en wordt bijgedragen aan een effectieve en toekomstbestendige bedrijfsvoering, ook bij toenemende werkdruk en beperkte financiële ruimte.

Digitale koers, informatiebeveiliging en Privacy

De gemeente Emmen werkt, samen met de gemeenten Coevorden en Borger-Odoorn (BOCE) en betrokken partnerorganisaties, aan een toekomstbestendige en veilige digitale informatievoorziening. De uitvoering vindt plaats binnen de kaders van de visie op informatisering (I-visie) en sluit aan op actuele wet- en regelgeving, waaronder de AVG, NIS2 en de Europese AI-verordening.

Door het deeldomein Digitalisering en Innovatie binnen de bedrijfsvoering te realiseren, ontstaat meer samenhang en focus in datagedreven werken en het gericht sturen op digitale ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven.

Daarnaast is gestart met een vervolgtraject Ethiek en Technologie, inclusief de ontwikkeling van een waardenkaart. Deze waardenkaart wordt voorgelegd aan de gemeenteraad en draagt bij aan duidelijke bestuurlijke kaders voor het verantwoord inzetten van technologie en data.

Budgettaire ontwikkelingen

In de onderstaande tabel zijn alleen afwijkingen > € 70.000 opgenomen. Budgettaire neutrale afwijkingen zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De budgettaire afwijkingen welke neutraal zijn of kleiner dan € 70.000 zijn, staan opgenomen in bijlage 2: 'Budgettaire neutrale posten in BERAP I' en bijlage 3: 'Ontwikkelingen per categorie'. In deze bijlages staan ook opgenomen op welk programma én taakveld de afwijking invloed heeft.

(bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Prognose BERAP I	Afwijking
Lasten	-66.353	-69.028	-68.428	-600
Baten	386.666	390.234	390.394	-160
Saldo van baten en lasten	320.313	321.205	321.965	-760
Stortingen in reserves	-5.294	-5.294	-5.294	0
Onttrekkingen aan reserves	5.770	5.770	5.670	100
Mutaties reserves	476	476	376	100
Totaal	320.789	321.682	322.342	-660

Toelichting

(bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo L/B	Mutatie reserves
Budget Pluktuin reserve bedrijfsvoering	100	0	0	-100

Om het verwachte tekort in verband met het opstarten van de Pluktuin te dekken is besloten om de reserve bedrijfsvoering in te zetten om het verwachte tekort te dekken. Er werd in 2025 een tekort over 2026 verwacht van € 350.000. Naar aanleiding van recente gegevens, analyses en medewerkers van de Pluktuin die zichzelf middels interne opdrachten aan het terug verdienen zijn, is het verwachte tekort bijgesteld naar € 250.000. Op basis hiervan kan een deel van beschikbaar gestelde middelen vervallen en een deel van de claim op de reserve bedrijfsvoering.

Langer verblijf ODD (RUD) in Emmen	0	160	160	0
---	----------	------------	------------	----------

De ODD zou in de loop van 2025 vertrekken uit het gemeentehuis van Emmen en zich vestigen in Assen. Momenteel is de ODD gehuisvest op twee locaties: in het provinciehuis in Assen en in het gemeentehuis in Emmen. In 2023 is een onderzoek gestart om te komen tot een nieuwe huisvestingsvisie, waarbij één centrale locatie het uitgangspunt was. De uitkomst van dit onderzoek is dat de ODD zich volledig in Assen zal vestigen. Als gevolg hiervan zouden de vergoedingen voor facilitaire dienstverlening komen te vervallen. Dit is ook verwerkt in de begroting. Inmiddels is echter gebleken dat de ODD pas in juli 2026 uit Emmen zal vertrekken. Dit betekent dat de bijbehorende inkomsten tot en met die datum alsnog kunnen worden meegenomen in de begroting.

Rente geldleningen	500	0	500	0
---------------------------	------------	----------	------------	----------

Hoewel we in 2026 meer moeten lenen en de rente stijgt, verwachten we toch een voordeel van € 500.000. Dat komt doordat de financieringsbehoefte nog steeds lager is dan begroot. Dit voordeel is wel kleiner dan in eerdere jaren, omdat de financieringsbehoefte toeneemt.

Totaal	600	160	660	-100
---------------	------------	------------	------------	-------------

4 Overige onderwerpen

In dit hoofdstuk geven wij een toelichting op de volgende twee onderwerpen:

1. Reserve calamiteitenfonds
2. Krediet exceptionele prijsstijgingen

4.1 Reserve Calamiteitenfonds

Bij de Berap 2022-II is besloten om de reserve corona te verbreden tot een reserve calamiteitenfonds. Deze reserve wordt ingezet:

1. Voor kosten in verband met opvang effecten van Corona
2. Voor kosten in verband met opvang vluchtelingen uit Oekraïne
3. Voor ondersteuning van inwoners, maatschappelijke partners en instellingen waarmee we een relatie hebben als gemeente (bijvoorbeeld Wildlands, dorpshuizen, sportverenigingen, buitenzwembaden) bij de kosten voor energie, maar ook indirecte kosten zoals uitvoeringskosten en bijvoorbeeld dekking van een eventuele toename van oninbare vorderingen.
4. Als vangnet voor inwoners en maatschappelijke partners die ondanks landelijke regelingen in financiële problemen terechtkomen. In eerste instantie zal een appèl worden gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en oplossend vermogen, maar wanneer er geen andere oplossing is kan de gemeente bijspringen. Dit zal een maatwerk aanpak vragen in de beoordeling.
5. Als financieringsbron voor besparende maatregelen bij onze inwoners en maatschappelijke partners op het gebied van energie en duurzaamheid dit als aanvulling op regelingen. Wanneer deze regelingen niet een oplossing bieden kan de gemeente bijspringen. Ook dit zal een maatwerk aanpak vragen in de beoordeling.

Bij deze reserve hanteren wij de volgende werkwijze:

- te dekken kosten uit het normbedrag voor opvang vluchtelingen Oekraïne worden zo goed mogelijk primitief begroot onder de lasten in programma 9 (o.a. kosten huur gebouwen, kosten beveiliging en leefgeld)
- de rijksmiddelen Oekraïne worden zo goed mogelijk primitief begroot onder de baten in programma 9
- de niet-benutte rijksmiddelen Oekraïne worden in de reserve calamiteitenfonds gestort
- het college is bevoegd tot het nemen van besluiten van tot € 400.000; voor hogere bedragen is een raadsvoorstel nodig;
- in het college/raadsvoorstel dient te worden onderbouwd dat er een relatie is met de energiecrisis, corona of Oekraïne;
- er moet sprake zijn van besluiten met incidentele middelen; er kan geen beroep op het fonds worden gedaan voor structurele middelen;
- het college legt verantwoording af over de besteding via de Berap-I, Berap-II en de jaarrekening.

Overzicht verloop van de reserve calamiteitenfonds

In grote lijnen is de prognose van het verloop van het calamiteitenfonds hierna weergegeven. Dit verwachte verloop is gebaseerd op de reeds genomen raads- en collegebesluiten en de te verwachten besluiten.

Bedragen x € 1.000	2026
Stand calamiteitenfonds 1 januari	7.000
Verwachte stortingen	3.000
<i>*Oekraïne 2025</i>	3.000
Claims op de reserve voor 2026 en verder (onttrekkingen)	645
<i>* Verhuizing en inrichtingskosten DIEP</i>	200
<i>* Kapitaallasten vergaderapparatuur</i>	120
<i>* Onttrekking reserve Oekraïne voor Asiel en Migratie</i>	110
<i>* Kosten huur tijdelijke huisvesting wijkcentrum Angelslo</i>	215
Prognose stand calamiteitenfonds 31 december	10.645

De bovengrens voor de reserve calamiteiten is gesteld op een half jaar aan uitgaven voor het beleidsterrein Oekraïne. De bovengrens gaat er vanuit dat de financiering van het rijk wordt voortgezet zolang er sprake is van opvang van Oekraïners in verband met de oorlog. Het meerdere betreft vrije ruimte. Op dit moment is de bovengrens 50% van de begrote lasten van ruim € 14 miljoen dus € 7 miljoen.

4.2 Krediet exceptionele prijsstijgingen

Er is in 2023 door de raad besloten om een krediet exceptionele prijsstijgingen van € 14,6 miljoen beschikbaar te stellen met een jaarlijkse kapitaallast van € 540.000. Hieronder is een overzicht opgenomen van de stand van zaken van het krediet waarbij inzicht wordt gegeven in de genomen besluiten (en het resterende deel van het beschikbaar gestelde krediet inclusief kapitaallasten).

Onderdeel	Besluit investerings bedrag	Kapitaallasten	Collegebesluit
<i>(bedragen x 1000 euro)</i>			
Beschikbaar	14.600	540	Beschikbaar
Biochron	-1.732	-62	291605-2022
GRP 2019 Nieuw Dordrecht Sportweg Oranjedorpstraat	-112	-3	318422-2022
Fietspad EVZ Koelveen	-73	-3	296713-2022
Riolering Veenoord - fase 1, 2 en 3	-1.575	-44	142198-2023
Openbaar gebied Emmer-Compasuum	-210	-10	154862-2023
Bouw Kindcentrum Emmer-Compasuum	-394	-3	207067-2023
Rioolconstructie Veldlaan Angelslo	-101	-20	203701-2023
Wijkcentrum/Aldi Angelslo	-390	-15	275762-2023
Meerkosten Dordsestraat Noordbargerstraat	-350	-12	286031-2023 (begr. 2024)
VHO-IHP VO-PO 2023	-3.700	-126	286031-2023 (begr. 2024)
Aanpassing renteomslagpercentage / IBK	0	2	BERAPI-2024
Afwijking aanbestedingsbeleid herstel Hospershuis	-125	-5	171776-2024
Vrijval voor verbouw Handelsweg 2026		-27	279305-2024 (begr. 2025)
Vrijval voor beheer openbare ruimte 2026		-97	279305-2024 (begr. 2025)
Totaal besluiten	-8.762	-425	Totaal vrijval besluiten
Vrijval BERAP	0	0	
Restant	5.838	115	

Bijlage 1: Aansluiting primitieve begroting - begroting na wijziging

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de actuele begroting voor 2026. Alle raads- en collegebesluiten die na het begrotingsproces zijn ingediend, zijn hierin opgenomen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>								
	Nummer besluit	Begroot lasten	Begroot baten	Saldo lasten en baten	Toevoeging aan reserves	Onttrekking aan reserves	Saldo mutatie reserves	Resultaat
Raadsbesluiten								
Primitieve begroting		-547.108	541.569	-5.539	-7.161	16.351	9.190	3.651
Bestemmingsreserve sociale infrastructuur Emco	331905-2025	659	0	659	-659	0	-659	0
Septemercirculaire 2025	347848-2025	-7.493	7.331	-162	0	0	0	-162
Wijzigingen juli t/m december 2025		837	-1.176	-339	-194	520	327	-12
Budgetten Programma Emmen Vernieuwt vanuit Egalisatie	17.0024	-1.256	0	-1.256	0	1.256	1.256	0
Ontwikkelfonds Emmen Centrum	281540-2025	250	0	250	0	-250	-250	0
Collegebesluiten								
Aangaan intentieovereenkomst Vlinderbuurt fase II	355750-2025	-85	85	0	0	0	0	0
Aanvraag regeling regionaal programma en Doorstroompuntfunctie 2026-2029	411645-2025	-362	362	0	0	0	0	0
Begroting AMRD-Jeugdwerkloosheid 2026		-260	0	-260	0	260	260	0
Begroting AMRD-Programmabureau 2026-2030		-224	173	-51	0	51	51	0
Begroting AMRD-Projecten 2026-2030		-637	464	-174	-464	637	174	0
Begroting AMRD-Werkcentrum 2026-2030		-87	48	-40	-48	87	40	0
Totaal begrotingsresultaat		-555.767	548.855	-6.912	-8.525	18.913	10.389	3.477

Onderstaand overzicht laat zien welke raads- en collegevoorstellen vallen onder de categorie 'wijzigingen juli/december 2025' uit het voorgaande overzicht.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>								
	Nummer besluit	Begroot lasten	Begroot baten	Saldo lasten en baten	Toevoeging aan reserves	Onttrekking aan reserves	Saldo mutatie reserves	Resultaat
Raadsbesluiten								
Aankoop Nabershof Noordeind 21 Emmen	347781-2025	-18	0	-18	0	0	0	-18
Correctie samenwerkingsovereenkomst Facet	18259-2025	323	-323	0	0	0	0	0
Fietsenstalling en laadpalen Boermarkeweg 44	334397-2025	-7	0	-7	0	0	0	-7
Grondexploitatie Koppelwijk fase 2 Emmer-Compascuum	103562-2024	0	194	194	-194	0	-194	0
Herinrichting kredieten revitalisering bestuurslaag	64199-2024	21	0	21	0	0	0	21
Herstel voormalig Biochron t.b.v. huisvesting Diep	114874-2025	-27	0	-27	0	19	19	-8
Krediet Chagallpassage	281540-2025	-34	0	-34	0	34	34	0
Nieuwbouw GKC Emmerhout 'De Edelsteen'	105185-2025	-99	99	0	0	0	0	0
Uitbreiding woonwagenlocatie de Ark	36574-2025	-68	0	-68	0	68	68	0
Voorlopig BUIG-budget 2026 meerjarig	215295-2025	1.145	-1.145	0	0	0	0	0
Collegebesluiten								
Versnellingsmiddelen Openbare Ruimte - Motie op orde brengen	131195-2025	-400	0	-400	0	400	400	0
Wijzigingen juli t/m december 2025		837	-1.176	-339	-194	520	327	-12

Bijlage 2: Budgettaire neutrale posten in BERAP I

(bedragen x € 1.000)				2026
Administratieve wijziging				
Administratieve wijziging binnen begroting team VGZ				
5	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	9
5	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	-9
5	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Baten	-55
5	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Lasten	55
Administratieve wijziging marktgelden				
Afgelopen jaar zijn alle marktgelden overgeheveld naar één grootboeknummer. Deze wijziging is een correctie op hetgeen vorig jaar niet is meegenomen.				
2	3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	Baten	4
5	8.3	Wonen en bouwen	Baten	-4
Administratieve wijziging subsidie Provincie Drenthe				
Gemeente Emmen ontvangt via Provincie Drenthe subsidie om daarmee grondeigenaren te kunnen betalen. Dit heeft te maken met het recht van eerste koop in het gebied Rundedal.				
5	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	75
5	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	-75
Administratieve wijzigingen SiSa inzake sociaal domein				
Door gewijzigde SiSa bedragen wordt de begroting conform beschikking aangepast.				
6	6.3	Inkomensregelingen	Lasten	210
9	6.5	Arbeidsparticipatie	Baten	602
9	6.5	Arbeidsparticipatie	Lasten	-602
9	6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	Lasten	-200
10	0.4	Overhead	Lasten	-10
Begroting reserve Erkende Overleg Partners				
De exploitatiebegroting 2026 voor de Erkende Overlegpartners is reeds opgenomen. De mutatie reserve en zowel de storting als de onttrekking aan de reserve Erkende Overlegpartners is echter nog niet opgenomen. Dit wordt nu gecorrigeerd.				
1	0.1	Bestuur	Baten	477
1	0.1	Bestuur	Lasten	-477
CAO en prijsstijgingen Sedna				
Voorstel is opgenomen onder autonome ontwikkelingen als één bedrag. En wordt nu verdeeld over de verschillende programma's.				
3	1.2	Openbare orde en veiligheid	Lasten	-2
4	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	196
9	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-103
9	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	Lasten	-40
9	7.1	Volksgezondheid	Lasten	-51

CAO stijging 2026

Werkgevers en vakbonden hebben een onderhandelingsresultaat over de nieuwe cao's voor de gemeentelijke sector afgesloten. De looptijd van de CAO is 24 maanden en loopt van 01-04-2025 tot en met 01-04-2027. In deze CAO is een loonafpraak gemaakt met een stijging per 01-04-2025 van 2,00% en een stijging per 01-10-2025 van 1,85%. Een stijging per 01-01-2026 van € 35 nominaal en per 01-07-2026 van 1,25%. De CAO-stijging wordt gedekt door de stelpost lonen.

1	0.1 Bestuur	Lasten	-79
1	0.2 Burgerzaken	Lasten	-121
2	3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	-153
2	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	-1
2	3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	Lasten	-10
2	3.4 Economische promotie	Lasten	-21
3	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	-18
3	1.2 Openbare orde en veiligheid	Lasten	-78
4	4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	-4
4	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	-19
5	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	-20
5	5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	-8
5	7.2 Riolering	Lasten	-63
5	7.3 Afval	Lasten	-28
5	7.4 Milieubeheer	Lasten	-22
5	8.1 Ruimtelijke Ordening	Lasten	-81
5	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Lasten	-19
5	8.3 Wonen en bouwen	Lasten	-248
6	6.3 Inkomensregelingen	Lasten	-329
7	2.1 Verkeer en vervoer	Lasten	-120
7	2.2 Parkeren	Lasten	-8
7	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	-71
7	7.5 Begraafplaatsen	Lasten	-23
8	5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	-52
8	5.2 Sportaccommodaties	Lasten	-176
8	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Lasten	-23
9	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-64
9	6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	Lasten	-44
9	6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	Lasten	-9
9	6.712 Begeleiding (Wmo)	Lasten	-10
9	6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	Lasten	-3
9	6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	Lasten	-14
9	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	Lasten	-12
9	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	Lasten	-43
9	7.1 Volksgezondheid	Lasten	-13

10	0.4 Overhead	Lasten	-1.295
10	0.61 OZB woningen	Lasten	-41
10	0.64 Belastingen Overig	Lasten	-14
10	0.8 Overige baten en lasten	Lasten	3.360

CDOKE gelden uit Gemeentefonds

Met ingang van 2026 worden de CDOKE (capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energie) gelden via het gemeentefonds ontvangen. Met deze mutatie wordt het geld daadwerkelijk vanuit het gemeentefonds (programma 10) overgeheveld naar het programma DEK (programma 2).

2	3.1 Economische ontwikkeling	Baten	-3.506
10	0.7 Algemene uitkering	Lasten	3.506

Dekking voor loonsom zwerfafval vanuit de inkomsten

Dekking voor de loonsom van zwerfafval vanuit de inkomsten voor het zwerfafval

5	7.3 Afval	Baten	50
5	7.3 Afval	Lasten	-50

Externe projectleider SAM-Beleid

Er is geen externe projectleider meer voor de uitvoering van SAM-Beleid. De dekking vanuit SAM-beleid kan daarom worden beëindigd.

6	6.3 Inkomensregelingen	Baten	-71
6	6.3 Inkomensregelingen	Lasten	71

Extra personele inzet natuurbegraven

Voor 2026 wordt een structureel hoger niveau van werkzaamheden verwacht, met name door de aanhoudende vraag naar natuurbegraven. Om deze werkzaamheden ook in 2026 zorgvuldig, verantwoord en binnen de geldende kwaliteitsnormen uit te kunnen voeren, is een structurele bijstelling van het budget voor personele inzet en materialen noodzakelijk. Voorgesteld wordt om aanvullende middelen beschikbaar te stellen voor de exploitatie van de begraafplaatsen. Deze middelen worden gedekt uit de hogere baten die samenhangen met de (voort)uitgiftes van natuurgraven, zodat sprake blijft van een kostendekkende exploitatie.

7	7.5 Begraafplaatsen	Baten	75
7	7.5 Begraafplaatsen	Lasten	-75

Funderingsonderzoek Bodemdaling

In 2025 is het incidentele budget voor de funderingsonderzoek bodemdaling niet volledig besteed. Het voorzetten van de werkzaamheden voor het funderingsonderzoek is nodig, hiermee wordt onder andere de subsidieregeling mee verlengd. Daarnaast kunnen deze middelen worden ingezet voor gebiedsgerichte leeraanpak in het kader van de Nationale Aanpak Funderingen. De kosten kunnen dit jaar worden gedekt uit de CDOKE middelen.

5	7.4 Milieubeheer	Baten	449
5	7.4 Milieubeheer	Lasten	-449

Herverdeling budget aanbesteding applicaties

Bij de kadernota 2023 zijn financiële middelen toegekend aan het Sociaal Domein voor de aanbesteding van applicaties. Nu deze applicaties uitgerold zijn, blijft hier budget op over. Dit budget wordt overgeheveld vanuit het Sociaal Domein naar het Concern Management Team, zodat dit ingezet kan worden voor andere (organisatie) doeleinden.

6	6.3 Inkomensregelingen	Lasten	160
10	0.4 Overhead	Lasten	-160

Inrichting Programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat

Op basis van de plannen 2026, wordt het budget voor Programma Duurzaamheid, Energie en Klimaat (DEK) opnieuw ingericht. Deze wijzigingen zijn programma overstijgend.

2	3.1 Economische ontwikkeling	Baten	917
2	3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	-452

5	7.4 Milieubeheer	Baten	-200
5	7.4 Milieubeheer	Lasten	-265

Inzet gebiedscoördinator

Een aantal gebiedscoördinatoren werkt minder uren in verband met deelname aan het Generatiepact. Met het oog hierop, en het voorzienbare pensioen van een huidige gebiedscoördinator per 1 januari 2027, wordt in 2026 een nieuwe gebiedscoördinator aangetrokken. Voor 2026 is sprake van een eenmalige inzet uit het budget centrale budgetten. Vanaf 1 januari 2027 ontstaat binnen de bestaande teambegroting structurele financiële ruimte als gevolg van het pensioen van één van de gebiedscoördinatoren.

1	0.1 Bestuur	Lasten	-50
10	0.8 Overige baten en lasten	Lasten	50

Kortingen taakmutaties integratie uitkering en decentralisatie uitkering

Kortingen vanuit de meicirculaire / septembercirculaire worden vereffend met de betreffende teams.

5	8.1 Ruimtelijke Ordening	Lasten	102
10	0.7 Algemene uitkering	Lasten	-102

Kwartiermaker Centrummanagement Emmen

Er wordt onderzoek uitgevoerd naar mogelijke samenwerkings- en organisatiestructuren in het centrum tussen de gemeente, ondernemers(verenigingen), vastgoedeigenaren en overige relevante stakeholders. Voor dit traject is een kwartiermaker noodzakelijk. De kosten voor de inzet van deze kwartiermaker worden gedekt uit de subsidie Impuls voor een aantrekkelijk stadscentrum – Regiostedenfonds 2.0.

2	3.1 Economische ontwikkeling	Baten	50
2	3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	-50

Kwijtschelding

Al jaren is de begroting bekend met een bedrag van € 1.105.039 voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Al jaren wordt dit bedrag niet volledig gebruikt voor kwijtschelding, ondanks het feit dat de wettelijk ruimste normen worden aangehouden.

Voorstel is om de begroting af te ronden naar jaarlijks € 1,0 miljoen. Hierbij kan de huidige werkwijze behouden blijven, ook bij eventueel stijgende lasten.

5	7.2 Riolering	Baten	-15
5	7.3 Afval	Baten	-90
6	6.3 Inkomensregelingen	Lasten	105

Nadeel inkomsten zwembaden met dekking vanuit SPUK Sport

In de meerjarenbegroting van zwembaden is rekening gehouden met een toename van inkomsten door het genereren van extra bezoekers. Met name door de sluiting van zwembad Klazienaveen i.v.m. een verbouwing in het kader van verduurzaming en toekomstbestendigheid blijven deze bezoekersaantallen achter door de capaciteit van twee zwembaden in plaats van drie. Hierdoor ontstaat een nadeel aan de batenkant. Dit nadeel kunnen we tijdelijk dekken uit de specifieke uitkering stimulering sport.

8	5.2 Sportaccommodaties	Baten	-200
8	5.2 Sportaccommodaties	Lasten	200

Onttrekking middelen uit reserve omgevingswet t.b.v. de omgevingsvisie

Het besluitvormingsproces voor de Omgevingsvisie is uitgesteld naar oktober 2026, vanwege het advies van de landelijke Commissie MER om de bijbehorende milieueffectrapportage aan te vullen op een aantal punten. De milieueffectrapportage wordt de eerste maanden van 2026 afgerond, zodat de Omgevingsvisie vastgesteld kan worden voor de wettelijke termijn van 1 januari 2027.

Om de kosten m.b.t. voorgaande te dekken, dient een onttrekking aan de reserve omgevingswet plaats te vinden.

5	8.1 Ruimtelijke Ordening	Baten	50
5	8.1 Ruimtelijke Ordening	Lasten	-50

Ontvangst Rijksmiddelen ex-gedetineerden

Toekenning van middelen van der Staaij voor het begeleiden van ex-gedetineerden voor wonen en werken in 2026. Deze middelen komen voort uit de beschikking van het Ministerie van Justitie en veiligheid en zijn geormerkte gelden, wat inhoudt dat deze niet gebruikt kunnen worden voor andere doeleinden.

3	1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	42
3	1.2 Openbare orde en veiligheid	Lasten	-42

Ophalen middelen meicirculaire 2025 jeugd

In de meicirculaire 2025 is een deel van de prijsstijging door het rijk gecompenseerd voor 2026. Deze bedragen worden hiermee overgeheveld naar de begroting voor Jeugdhulp.

9	6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal	Lasten	-1.829
10	0.7 Algemene uitkering	Lasten	1.829

Organisatiekosten team Vastgoed en Grondzaken

Om team Vastgoed en Grondzaken op orde te brengen is uitbreiding van formatie nodig. De uitbreiding van formatie wordt volledig gedekt. De dekking volgt uit doorbelasting van uren en uit hogere huuropbrengsten. Dit is conform CMT besluit.

5	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	180
5	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	-180

Precariobelasting

Enkele jaren geleden is gesproken over een eventuele invoering van precariobelasting op terrassen in de gemeente. Dit zou ingevoerd worden bij de nieuwe horecavisie. In 2025 is deze vastgesteld, waarbij gekozen is om geen precario op terrassen te heffen. De heffing zou gestort worden in een reserve, waarmee een evenementenfonds gevuld zou worden. Zowel de heffing als de storting zouden een bedrag van € 100.000 bedragen.

10	0.64 Belastingen Overig	Baten	-100
10	0.64 Belastingen Overig	Lasten	100

Procesgeldten Programma Wonen

De middelen voor het programma Wonen waren opgenomen in programma 2, terwijl de bijbehorende lasten thuishoren in programma 5.

2	3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	500
5	8.3 Wonen en bouwen	Lasten	-500

Sisa regeling Integraal Zorgakkoord (IZA)

De Spuk regeling IZA was nog niet begroot voor het jaar 2026. Dit betreffen inkomsten vanuit het Rijk. Hier tegenover staat een gelijk aantal uitgaven. Daarnaast dient de terugvordering uit 2023 zowel aan de inkomsten als uitgaven kant begroot te worden.

9	7.1 Volksgezondheid	Baten	3.501
9	7.1 Volksgezondheid	Lasten	-3.501

Sisa regeling onderwijs achterstanden beleid

Voor het begrotingsjaar 2026 is er een nieuwe beschikking ontvangen vanuit het Rijk. Hierdoor worden de inkomsten en de uitgaven aangepast, zodat deze weer aansluiten met de beschikking.

4	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Baten	132
4	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	-132

SPUK regeling Brede Spuk

Voor het lopende jaar is het budget van de Brede Spuk vanuit het Rijk aan gepast. Hierdoor dient de begroting zowel aan de inkomsten als aan de uitgaven kant aangepast te worden.

8	5.1 Sportbeleid en activering	Baten	-50
8	5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	50
9	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	111
9	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-111
9	7.1 Volksgezondheid	Baten	167

9	7.1 Volksgezondheid	Lasten	-167
Subsidie overheveling			
Het budget van de subsidie staat in programma 5, maar hoort thuis in programma 4 daar waar de lasten ook worden geboekt.			
4	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	-30
5	7.4 Milieubeheer	Lasten	30
Taakmutatie aanpak laaggeletterdheid			
Voor de periode 2025-2028 zijn er vanuit de meicirculaire middelen beschikbaar gesteld voor aanpak laaggeletterdheid. Dit is lijn met voorgaande jaren. In de planning rondom het educatieplan wordt dan ook jaarlijks rekening houden met een bijdrage vanuit de decentralisatie uitkering.			
4	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Lasten	-107
10	0.7 Algemene uitkering	Lasten	107
Taakmutatie antidiscriminatie voorziening			
In 2024 is de taakmutatie antidiscriminatie voorzieningen opgehaald voor extra meldingen, klachtenbehandeling en personele inzet van CMO STAMM. Hiervoor zijn ook middelen beschikbaar voor het jaar 2026.			
9	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-15
10	0.7 Algemene uitkering	Lasten	15
Tekort Wet op de lijkbezorging en voordeel legesopbrengsten burgerlijke stand			
Het tekort op de Wet lijkbezorging is een structureel nadeel als gevolg van een toename van gemeentelijke uitvaarten en stijgende kosten. Het betreft een wettelijke taak met beperkte beïnvloedingsmogelijkheden. Dekking wordt gevonden in het verhogen van de begrote leges burgerlijke stand, die meerjarig een voordeel laten zien.			
1	0.2 Burgerzaken	Baten	50
1	0.2 Burgerzaken	Lasten	-50
Uitvoering geven aan Regiodeal project van Gogh			
Vanuit het provinciale samenwerkingsverband op het gebied van Van Gogh, Van Gogh Drenthe, is het uitvoeringsplan 2025-2027 'Kiem in Drentse grond' opgesteld en ingediend als aanvraag bij de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe II. Vanuit de Regio Deal heeft de gemeente Emmen als projectpartner voor dit project in de loop van 2025 een bedrag van € 300.000 ontvangen. Dit wordt ingezet ten behoeve van de doorontwikkeling van het Van Gogh Huis Drenthe en het zichtbaar en beleefbaar maken van het Van Gogh thema in de openbare ruimte, waarbij de nadruk ligt op Nieuw-Amsterdam/Veenoord. Dit project kent een looptijd tot en met eind 2027. In het jaar 2025 is reeds een bedrag van € 125.000 besteed vanuit de Regio Deal middelen. Het resterende bedrag van € 175.000, betreft gelabeld geld voor dit doeleinde, zal worden toegevoegd aan de begroting 2026 waardoor ook de komende twee jaar conform gemaakte afspraken uitvoering kan worden gegeven aan dit project op het snijvlak van cultuur.			
2	3.4 Economische promotie	Baten	175
2	3.4 Economische promotie	Lasten	-175
Vrouwen Opvang			
Administratieve wijziging om de dekking vanuit programma 10 over te hevelen naar programma 9.			
9	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	Lasten	-258
10	0.7 Algemene uitkering	Lasten	258

Bijlage 3: Ontwikkelingen per categorie

<i>(bedragen x € 1.000)</i>		2026
Autonome ontwikkelingen		-8.409
1	Hogere legesopbrengsten documenten team Publiekszaken	245
2	CDOKE gelden ophalen uit het gemeentefonds	0
2	Circulaire Economie	0
2	Actieagenda MKB-dienstverlening	-83
2	Financiële bijdrage Fresenius	0
3	Verhoging bijdrage Veiligheidsregio Drenthe	-418
4	CAO en prijsstijgingen Sedna	-242
5	Plan van aanpak gebiedsgerichte leeraanpak Emmen	-130
5	Uitvoeringsplan Bodem 2026	0
5	Invoering wet versterking regie op de volkshuisvesting	0
5	Nieuwbouw hondenvereniging	-300
5	Bijstelling lagere opbrengsten groenstroken	-150
5	Bijstelling hogere opbrengsten servicekosten	150
5	Tijdelijke huisvesting wijkcentrum Angelslo	0
5	Actualisatie resultaat Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2026 onder behoud van recente doorrekening	0
5	20ste penning beding	-100
6	Daling inkomsten uit ten onrecht verstrekte bijstandsuitkeringen	-700
6	Vroegsignalering	-120
7	Exploitatie P-Zuid terrein	0
7	Onderhoud bestrating en boomverzorging Rensenpark	0
7	Behoud zwemwaterkwaliteit Rietplas	0
7	Tekort gladheidsbestrijding	-1.329
7	Verwijdering Lichtsluis Emmer-Compasuum	0
7	Onderzoek baggerkwantiteit overdracht stedelijk water	0
9	Stichting de Toegang 2026	-169
9	Hulpmiddelen Medipoint	600
9	Beschermd wonen	-1.251
9	Maatschappelijke Opvang	-1.000
9	Vrouwen Opvang	-72
9	Jeugd	-4.000
10	Langer verblijf ODD (RUD) in Emmen	160
10	Rente geldleningen	500
10	Budget Pluktuin reserve bedrijfsvoering	0

Mutaties kleiner dan 70.000 (bestaand beleid)			-166
2	Programma bedrijventerreinen		-56
4	Sloopkosten Thriantaschool		-42
5	Onderzoek Joods Vastgoed		-38
8	Kunsteducatie DIEP		-68
10	Extra parkeerinkomsten		38

(bedragen x € 1.000) **2026**

Programma bedrijventerreinen

In 2025 is gestart met het Programma Bedrijventerreinen, gericht op het opstellen van een integrale visie en een uitvoeringsplan voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. Voor de begeleiding en uitwerking is Bureau Buiten ingehuurd. In 2023 is hiervoor eenmalig € 100.000 beschikbaar gesteld. In 2025 zijn de eerste werkzaamheden uitgevoerd en deels betaald. Voor het resterende budget van €56.000 zijn al verplichtingen aangegaan.

2	3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	-56
---	------------------------------	--------	-----

Sloopkosten Thriantaschool

In 2025 is een groot deel van de begrote sloopkosten uitgegeven. Echter heeft door vertraging de sloop pas aan het einde van 2025 plaats gevonden. Hierdoor vallen een deel van de sloopkosten nog in 2026. Gezien ons huidige activabeleid dienen wij direct de kosten voor sloop te activeren.

4	4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	-42
---	--------------------------	--------	-----

Onderzoek Joods Vastgoed

De opdracht van het onderzoek naar Joods vastgoed loopt door tot en met de zomer van 2026. Het gaat om een onderzoek naar het joods vastgoed dat in de gemeente Emmen is onteigend en wat de rol van de gemeente Emmen hierbij was. Naar verwachting zal het onderzoek gepubliceerd worden in 2026. Volgens de opdracht loopt dit onderzoek in beide 2025 en 2026, waardoor het tweede gedeelte van het incidenteel verkregen budget in 2025 in 2026 zal worden benut.

5	5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	-38
---	-----------------------	--------	-----

Kunsteducatie DIEP

DIEP heeft middels een begrotingswijziging in 2025 €67.500 budget verkregen voor jongerencultuur. Deze middelen zijn bestemd voor inrichting en uitvoering programmering in het Biochron. Door de bouwvertraging zijn deze middelen niet in 2025 besteed. Medio het eerste kwartaal van 2026 is gebleken dat DIEP in het derde kwartaal van 2026 haar deuren kan openen. Opdracht voor inrichting is daarop direct gegeven en de middelen zijn hiervoor noodzakelijk om de kosten te kunnen dekken. Voor het onderdeel talentontwikkeling wordt idealiter zo snel mogelijk een programma ontwikkeld, zodat in het schooljaar 2026/2027 gestart kan worden met de uitvoering.

8	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Lasten	-68
---	---	--------	-----

Extra parkeerinkomsten

De parkeerinkomsten zijn de afgelopen jaren gestegen doordat medewerkers meer gebruikmaken van de parkeervoorzieningen. Dit komt door de groei van het personeelsbestand. Ook de gunstige Individuele Keuzebudgetregeling zorgt ervoor dat medewerkers vaker kiezen voor deze regeling.

10	0.4 Overhead	Baten	38
----	--------------	-------	----

Bijlage 4: Resultaatbestemmingen

In onderstaand overzicht staan de resultaatbestemmingen die verwerkt zijn in de bestuursrapportage. De voorstellen met een (*) worden nu gedekt uit gelden van derden of uit bestemmingsreserves zoals CDOKE, bestemmingsreserve wonen en resultaatbestemming openbare ruimte.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>		
<i>Programma</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Bedrag</i>
2	Toekomstige bedrijventerreinen	56
2	Actieagenda MKB	83
4	Sloopkosten Thriantaschool	42
5	Joods Vastgoed	38
5	Funderingsonderzoek bodemdaling *	449
5	Wetversterking regie volkshuisvesting*	283
5	Gebiedsgerichte leeraanpak	130
6	Vroegsignalering	120
7	Verwijdering lichtsluis*	170
7	Ontwikkeling en boomverzorging Rensenpark*	130